

B. Osobitná časť

K čl. I

Článkom I predloženého návrhu zákona sa vytvára nový všeobecný právny predpis „zákon č. .../.... Z. z. o správcoch úverov a nákupcoch úverov a o zmene a doplnení niektorých zákonov“, ktorý transponuje smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167 z 24. novembra 2021 o správcoch úverov a nákupcoch úverov a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2014/17/EÚ, za účelom dosiahnutia súladu s právom Európskej Únie (Ú. v. EÚ L 438, 8.12.2021) (ďalej len „smernica NPL“), uvedenú v *Prílohe č. 1 k návrhu zákona*. Danou implementáciou sa majú vytvoriť nové právne inštitúty spravovania a nákupu nesplácaných úverov úverových inštitúcií na zabezpečenie rozvoja sekundárneho finančného trhu a zamedzenie nadmerného hromadenia nesplácaných úverov s negatívnym dopadom najmä na úverové inštitúcie. Úverovou inštitúciou sa v tomto ohľade rozumie najmä banka, pobočka zahraničnej banky, či zahraničná banka.

K § 1 (Predmet úpravy)

Odsek 1 je transpozíciou čl. 1 a 2 ods. 1 smernice NPL. Obsahuje pozitívne vymedzenie vecnej pôsobnosti návrhu zákona, a to práva a povinnosti správcu úverov, čiže osoby spravujúcej práva veriteľa v súvislosti s nesplácaným úverom poskytnutým na základe zmluvy o úvere alebo samotnú zmluvu o úvere vzťahujúcu sa na nesplácaný úver, a zároveň práva a povinnosti nákupcu úverov, ktorý nakupuje práva veriteľa v súvislosti s nesplácaným úverom poskytnutým na základe zmluvy o úvere alebo samotnú zmluvu o úvere vzťahujúcu sa na nesplácaný úver. Zároveň musí ísť o nesplácaný úver pôvodne poskytnutý úverovou inštitúciou, pričom v prípade spravovania koná správca úverov v mene nákupcu úverov. Nie je vylúčené, aby bola nákupcom úverov a správcom úverov jedna osoba.

Vecne je potrebné v návrhu zákona odlišovať pojem práva veriteľa v súvislosti s nesplácaným úverom poskytnutým na základe zmluvy o úvere, kedy sa jedná len o určitý súbor práv vo vzťahu k danej zmluve o úvere a pojem samotná nesplácaná zmluva o úvere pod čím sa rozumie zmluva o úvere ako taká. Taktiež návrh zákona rozlišuje aj medzi právami veriteľa v súvislosti s úverom poskytnutým na základe zmluvy o úvere a zmluvou o úvere, kedy sa jedná o akúkoľvek zmluvu o úvere, nie len nesplácanú, ako aj práva veriteľa, ktoré sa viažu k takejto zmluve.

Do vecnej pôsobnosti spadá aj právna úprava základného rámca cezhraničného vykonávania spravovania úverov, a to v prípade, keď je správca úverov z iného členského štátu, ako je štát v ktorom bol úver pôvodne poskytnutý a regulácia niektorých vzťahov, ktoré vznikajú v rámci dohľadu nad jednotlivými subjektami, ktorých činnosť upravuje návrh zákona. Týmto subjektami sú správca úverov, nákupca úverov, zástupca nákupcu úverov z tretích krajín a poskytovateľ úverových služieb.

Odsek 2 je transpozíciou čl. 2 ods. 5 smernice NPL. Odsek 2 negatívne vymedzuje situácie s prihliadnutím na konkrétne subjekty, na ktoré sa návrh zákona ako celok nevzťahuje, avšak vzťahujú sa na ne len určité ustanovenia vymedzené v odseku 3. V prvom rade je vyňaté spravovanie práv veriteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo samotnej zmluvy o úvere alebo

nákup práv veriteľa v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo samotnej nesplácanej zmluvy o úvere vykonávané úverovou inštitúciou. Úverové inštitúcie Európskej Únie vykonávajú činnosti spravovania úveru na základe bankového povolenia (napr. správa pohľadávok klienta na jeho účet vrátane súvisiaceho poradenstva, § 2 ods. 2 písm. d) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z. z.“). Majú rovnaké povinnosti, pokiaľ ide o zmluvy o úvere, ktoré vydali samy, ako v prípade tých, ktoré kúpili od inej úverovej inštitúcie. Pokiaľ by neboli nevyňaté z uplatňovania tejto právnej úpravy na ich činnosti spravovania alebo nakupovania úverov, znamenalo by to zbytočné znásobovanie nákladov na udeľovanie povolenia a duplikovanie predpisov, ktoré musia dodržiavať v tej istej oblasti.

Rovnako sa tento návrh zákona nevzťahuje ani na spravovanie práv veriteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo samotnej zmluvy o úvere vykonávané správcovskou spoločnosťou podľa zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov, ktorou je európsky fond, otvorený podielový fond, správcovská spoločnosť, ako aj samosprávny investičný fond, a to za predpokladu, že samosprávny investičný fond vykonáva svoju správu samostatne a nevymenoval správcovskú spoločnosť, keďže aj tieto subjekty podliehajú osobitnému povoleniu na výkon svojej činnosti. Tieto osoby sú oprávnené vykonávať činnosti spravovania úveru v rozsahu svojho povolenia.

Vyňaté z pôsobnosti návrhu zákona je aj spravovanie práv veriteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo samotnej zmluvy o úvere veriteľmi podľa zákona č. 129/2010 Z. z., ktorí nie sú úverovými inštitúciami, ale Národná banka Slovenska nad nimi vykonáva dohľad a ktoré vykonávajú činnosti spravovania úveru pre úvery poskytované spotrebiteľom v rámci svojej bežnej obchodnej činnosti. Tieto osoby sú oprávnené vykonávať činnosti spravovania úveru v rozsahu svojho povolenia pri splnení dodatočných podmienok, stanovených v zákone č. 129/2010 Z. z.

Ďalšou výnimkou z pôsobnosti návrhu zákona je spravovanie práv veriteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo samotnej zmluvy o úvere, ktorá nebola uzavretá s úverovou inštitúciou, Ak by boli práva veriteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo samotná zmluva o úvere nahradené zmluvou o úvere, uzavretá s úverovou inštitúciou, takéto spravovanie by už spadalo do pôsobnosti návrhu zákona.

Z hľadiska zákazu retrospektívnej účinnosti zákona sa ustanovenia návrhu zákona nebudú aplikovať na prevod nesplácanej zmluvy o úvere, ktorý bol uskutočnený pred účinnosťou tohto zákona.

Odsek 3 upravuje, že aj napriek tomu, že subjekty podľa § 1 ods. 2 písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu nemusia mať na spravovanie práv veriteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo samotnej zmluvy o úvere udelené povolenie, a teda nevzťahuje sa nich návrh zákona v celosti, musia dodržiavať povinnosti ustanovené v § 23 odsek 2 až 5 a § 19 odsek 7, ktoré sa týkajú vzťahu s dlžníkom a povinností ná kupcu úverov, ktoré môže tento ná kupca na tieto subjekty preniesť.

Odsek 4 je transpozíciou čl. 2 ods. 2 až 4 smernice NPL. Obsahuje negatívne vymedzenie pôsobnosti, teda oblasti, ktorých sa návrh zákona nedotýka. Návrhom zákona nie sú dotknuté ustanovenia upravujúce právne vzťahy v oblasti zmluvného práva a zásady občianskeho práva, ktoré možno aplikovať na prevod práv veriteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo prevod samotnej zmluvy o úvere. Aj napriek osobitnej právnej úprave, ktorou je návrh zákona, sa naďalej plne uplatňujú práva v oblasti ochrany finančného spotrebiteľa a práva dlžníka v rozsahu, v akom ich priznávajú napríklad nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) (Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008), nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012) v platnom znení, § 52 až 54a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona č. 568/2007 Z. z., zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), zákon č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 90/2016 Z. z.“) alebo pripravovaný nový zákon o ochrane spotrebiteľa. Správcovia úverov a nákupcovia úverov by vždy mali konať v dobrej viere, zaobchádzať spravodlivo s dlžníkmi a rešpektovať ich súkromie. Nemali by dlžníkov obťažovať, poskytovať zavádzajúce informácie a používať nekalé obchodné praktiky vrátane tých, ktoré sa používajú počas vymáhania zmluvy, keď je spotrebiteľ uvedený do omylu, pokiaľ ide o jeho práva alebo povinnosti, alebo je vystavený obťažovaniu, nátlaku alebo neprimeranému vplyvu, a to aj pokiaľ ide o načasovanie, miesto, povahu alebo dĺžku trvania opatrení vymáhania, pokiaľ ide o používanie hrozieb alebo hanlivého jazyka alebo správania alebo pokiaľ ide o hrozbu podniknúť kroky, ktoré nemožno zákonne podniknúť.

K § 2 (Základné ustanovenia)

Ustanovenie paragrafu 2 je transpozíciou čl. 3 smernice NPL a obsahuje vymedzenie niektorých pojmov na účely tohto návrhu zákona.

Písmeno a) definuje pojem „veriteľ“ ako úverovú inštitúciu, ktorá poskytla úver alebo nákupcu úverov. Úver poskytnutý iným subjektom (napr. veriteľom podľa osobitného predpisu) preto nespadá do rozsahu pôsobnosti tohto návrhu zákona.

Písmeno b) vymedzuje pojem „dlžník“ ako právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá uzavrela s úverovou inštitúciou zmluvu o úvere, vrátane jej právneho nástupcu alebo nadobúdateľa. Podľa tejto definície musí byť zmluva pôvodne uzavretá s úverovou inštitúciou, nesmie ísť o subjekt, ktorý do tejto kategórie nespadá, pretože v tom prípade by sa na takúto zmluvu o úvere nevťahoval návrh zákona.

Písmeno c) vymedzuje a zavádza nový pojem „nákupca úverov“, ktorým môže byť akákoľvek fyzická osoba alebo právnická osoba iná ako úverová inštitúcia, ktorá v rámci svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti nadobúda prevádzané práva veriteľa v súvislosti s

nesplácanou zmluvou o úvere alebo samotnú nesplácanú zmluvu o úvere v súlade s právnymi predpismi Európskej únie alebo s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Keďže v prípade takéhoto nadobudnutia ide o nákup, musí byť uskutočnené za odplatu. Pojem odplatnosti prevodu sa posudzuje vzhľadom k celej obchodnej transakcii, preto sem bude patriť napríklad aj postup, kedy úverová inštitúcia vloží portfólio nesplácaných zmlúv/pohľadávok ako nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti (SPV) a potom za odplatu prevedie svoj podiel na tejto spoločnosti na tretiu osobu. Táto tretia osoba bude z pohľadu návrhu zákona nákupcom úverov. Na druhej strane nákupcom nebude nový vlastník portfólia v prípade komplexnej transakcie, pri ktorej nesplácané zmluvy tvoria iba časť takejto transakcie alebo prevodov ako súčasti prebiehajúcej reštrukturalizačnej operácie predávajúcej úverovej inštitúcie v rámci insolvenčného konania, riešenia krízových situácií alebo likvidácie (pozri odôvodnenie 38 smernice NPL). V prípade nákupcu úverov - fyzickej osoby musí ísť o fyzickú osobu podnikateľa, ktorá pri nákupe koná v rámci svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti. Nákupca úverov sa kúpou práv veriteľa v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo samotnej nesplácané zmluvy o úvere stáva novým veriteľom, ktorému patria finančné prostriedky poskytnuté a splácané dlžníkom. Samotný nákupca úverov nemusí mať na nákup udelené povolenie Národnej banky Slovenska. Keďže nákupcovia úverov neposkytujú nový úver, ale namiesto toho na vlastné riziko kupujú iba existujúce nesplácané zmluvy o úvere, resp. práva s nimi súvisiace, nespôsobujú prudenciálne obavy a ich potenciálny príspevok k systémovému riziku je zanedbateľný. Z toho dôvodu nie je potrebné ustanoviť podmienku, aby nákupcovia úverov museli žiadať o povolenie, je ale dôležité, aby sa naďalej uplatňovali pravidlá Európskej únie a vnútroštátne pravidlá týkajúce sa ochrany spotrebiteľa a aby práva dlžníkov vychádzali z pôvodnej zmluvy o úvere. V týchto oblastiach vykonáva parciálny dohľad nad nákupcami úverov Národná banka Slovenska, aj napriek tomu, že povolenie sa nákupcom neudeľuje. Povinnosti nákupcu úverov sú ustanovené v § 19.

Písmeno d) vymedzuje pojem „poskytovateľ úverových služieb“ ako tretiu osobu, ktorú správca úverov využíva na vykonávanie ktorejkoľvek z činností spravovania úverov. Správca úverov môže využiť služby poskytovateľa úverových služieb, nejedná sa však o jeho povinnosť. Ak takéto služby využije, je povinný s poskytovateľom úverových služieb uzatvoriť zmluvu o externom zabezpečovaní činností spravovania úverov, ktorú je povinný predložiť Národnej banke Slovenska pri podávaní žiadosti o udelenie povolenia. Ďalšie podmienky využívania služieb poskytovateľa úverových služieb sú ustanovené v § 16.

Písmeno e) vymedzuje a zavádza pojem „správca úverov“, ako nový regulovaný subjekt, ktorým môže byť iba právnická osoba, ktorá v rámci svojej obchodnej činnosti spravuje a presadzuje práva a povinnosti súvisiace s právami veriteľa v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo so samotnou nesplácanou zmluvou o úvere v mene nákupcu úverov a vykonáva aspoň jednu alebo viaceré činnosti spravovania úverov. Správca úverov, a to aj ak je súčasne nákupcom úverov, je pred výkonom svojej činnosti povinný podať Národnej banke Slovenska žiadosť o udelenie povolenia. Jedným z hlavných cieľov vytvorenia osobitného postavenia správcov úverov je, že ak úverové inštitúcie čelia veľkému hromadeniu nesplácaných úverov a nedostatku zamestnancov na ich riadne spravovanie, mali by mať možnosť pristúpiť buď k externému zabezpečeniu spravovania uvedených úverov špecializovaným správcom úverov,

alebo pristúpiť k prevodu zmluvy o úvere na nákupcu úveru, ktorý má potrebný záujem podstupovať riziká. Ak však nemá odborné znalosti na ich riadenie, správca úverov môže vykonávať spravovanie v jeho mene, pričom v návrhu zákona sa uvádzajú prípady, kedy je nákupca úverov povinný využiť služby správcu úverov, a to najmä vtedy, ak ide o úverové zmluvy, ktorých dlžníkmi sú spotrebitelia.

Písmeno f) vymedzuje pojem „spotrebiteľ“ v súlade s tým, ako ho vymedzujú iné právne predpisy. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá v zmluvách o úvere nekoná v rámci svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti. Vylúčené sú teda situácie, keď osoba koná napríklad za obchodnú spoločnosť alebo ako fyzická osoba podnikateľ a pod.

Písmeno g) vymedzuje pojem „zmluva o úvere“ ako zmluvu, ktorá bola pôvodne uzavretá, upravená alebo nahradená, ktorou úverová inštitúcia dočasne poskytuje finančné prostriedky vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci. Pod tento pojem spadajú akékoľvek zmluvy, ktoré boli uzavreté s úverovou inštitúciou ale aj také, ktoré boli upravené alebo neboli pôvodne uzavreté úverovou inštitúciou ale boli nahradené zmluvou, ktorá bola uzavretá s úverovou inštitúciou, a to v súlade s § 1 odsek 2 písm. b) návrhu zákona. Na jednej strane sa touto zmluvou veriteľ zaväzuje poskytnúť budúcemu dlžníkovi finančné prostriedky a na druhej strane sa zaväzuje budúci dlžník finančné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s poskytnutým úverom. Problematické sa môže javiť, že terminológia nie je identická s inými právnymi predpismi danej oblasti finančných inštitúcií a finančného trhu, napríklad v obchodnom zákonníku. Ide o odlišný rozsah pojmov v právnych predpisoch EÚ, ako sú smernica 2008/48 alebo týmto návrhom zákona transponovaná smernica 2021/2167, ktoré používajú veľmi široký pojem „úver“ ako akýkoľvek druh finančnej pomoci a z neho odvodený pojem „zmluva o úvere“ znamená „zmluva, ktorou je poskytnutý úver“, nie „zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka“. V kontexte smernice NPL a tohto návrhu zákona je potom „zmluva o úvere“ titul, ktorý je dôvodom vzniku pohľadávky, klasifikovanej v prípade nesplácania ako problémová expozícia v zmysle čl. 47a nariadenia CRR. Čiže z uvedeného môžeme usúdiť, že aj cez tento odkaz nadväzujeme na definície v rámci bankovej regulácie,

Písmeno h) vymedzuje pojem „zmluva o spravovaní úverov“ ako zmluvu, ktorá má výlučne písomnú formu, pričom zmluvnými stranami sú nákupca úverov na jednej strane a správca úverov na druhej strane a jej obsahom sú informácie o službách, ktoré správca úverov poskytuje v mene nákupcu úverov. Bližšie náležitosti tejto zmluvy sú definované v § 13.

Písmeno i) definuje „nesplácanú zmluvu o úvere“ ako zmluvu o úvere, ktorá spĺňa definičné znaky problémovej expozície vymedzenej v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013) v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 575/2013“).

Písmeno j) vymedzuje základný rámec „spravovania úverov“, a to demonštratívnym výpočtom činností spravovania úverov. Činnosťami spravovania úverov môžu byť vyberanie alebo vymáhanie akýchkoľvek splatných platieb týkajúcich sa práv veriteľa v súvislosti s nesplácanou

zmluvou o úvere alebo samotnej nesplácanej zmluvy o úvere od dlžníka v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Nesplácaný úver, ktorý pôvodne poskytla úverová inštitúcia, sa môže počas spravovania úveru stať splácaným. V tomto prípade správcovia úverov majú možnosť pokračovať vo vykonávaní svojich činností na základe udeleného povolenia v súlade s týmto návrhom zákona. Ďalej táto činnosť môže zahŕňať opätovné prerokovanie akýchkoľvek podmienok týkajúcich sa práv veriteľa v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo samotnej nesplácanej zmluvy o úvere s dlžníkom, a to v súlade s požiadavkami ustanovenými v právnych predpisoch Slovenskej republiky a v súlade s pokynmi nákupcu úverov, ak správca úverov nie je sprostredkovateľom úveru. Rovnako spravovanie zahŕňa činnosti vybavovania sťažností od dlžníkov, ako aj informovanie dlžníka o akýchkoľvek zmenách úrokových sadzieb alebo poplatkov, alebo o akýchkoľvek splatných platbách týkajúcich sa práv veriteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo samotnej zmluvy o úvere. Spravovaním úverov sa rozumie jedna alebo viaceré z týchto činností, tzn. pokiaľ osoba vykonáva čo i len jednu takúto činnosť, vyžaduje sa, aby mala udelené povolenie pre správcu úverov podľa tohto návrhu zákona. Správca úverov nie je povinný vykonávať všetky činnosti spravovania úverov vymenované v tomto ustanovení. Z pohľadu regulátora môže vykonávať iba tie činnosti, na ktoré má potrebné organizačné predpoklady, čo sa overuje najmä v licenčnom procese a priebežným dohľadom. Z pohľadu zmluvného vzťahu s nákupcom úverov môže vykonávať jednu alebo viac činností, podľa toho, ako sa s nákupcom úverov dohodne. S rôznymi nákupcami sa môže dohodnúť na rôznom obsahu spravovania a tento rozsah aj meniť v čase, čo bude zachytené v zmluve o spravovaní úverov (§ 13), jej prípadných dodatkoch a dôležitých pokynoch.

Písmeno k) vymedzuje, čo sa rozumie pod pojmom „domovský členský štát“. Pokiaľ ide o správcu úverov, je to členský štát v ktorom má správca úverov sídlo alebo ústredie, ak nemá sídlo. Domovským členským štátom nákupcu úverov je členský štát, v ktorom sa nachádza buď bydlisko nákupcu úverov alebo jeho zástupcu, alebo sídlo nákupcu úverov alebo jeho zástupcu, alebo ústredie nákupcu úverov alebo jeho zástupcu, ak nákupca úverov alebo jeho zástupca nemá sídlo. Pokiaľ ide o samotný pojem „členský štát“ je to každý štát Európskej únie alebo iný zmluvný štát Európskeho hospodárskeho priestoru.

Písmeno l) vymedzuje pojem „hostiteľský členský štát“, čiže iný štát než domovský. Ide o štát Európskej únie alebo iný zmluvný štát Európskeho hospodárskeho priestoru, v ktorom si správca úverov buď zriadil pobočku alebo v ktorom poskytuje svoje služby. Bez ohľadu na sídlo pobočky alebo výkon činnosti spravovania úverov správcom úverov je hostiteľským členským štátom štát, v ktorom má dlžník bydlisko, sídlo alebo ústredie, ak dlžník nemá sídlo.

Písmeno m) vymedzuje pojem „trvanlivé médium“, ktorým sa rozumie akýkoľvek prostriedok, ktorý umožňuje ukladať informácie spôsobom, ktorým sú tieto informácie v budúcnosti prístupné na dostatočne dlhé časové obdobie vzhľadom na účel a ktorý umožňuje reprodukovanie týchto informácií. Ide napríklad o CD, USB flash disky, taktiež SMS, MMS pri využití mobilného telefónu, správu elektronickej pošty (email), prípadne notifikácie v aplikácii.

K § 3 (Povolenie pre správcu úverov)

Ustanovenia § 3 sú transpozíciou čl. 4 ods. 1 smernice NPL. Správca úverov musí pred začatím výkonu svojej činnosti mať udelené povolenie na spravovanie úverov (ďalej len „povolenie“). O udelení povolenia rozhoduje a povolenie udeľuje Národná banka Slovenska, ktorá následne vykonáva dohľad nad tým, či správca úverov počas svojej činnosti naďalej spĺňa podmienky na vydanie povolenia.

Pokiaľ žiadateľ v žiadosti neuvedie, že žiada udeliť povolenie na určitý čas alebo časové obdobie, Národná banka Slovenska udelí povolenie na neurčitý čas. Takéto povolenie neprechádza na právneho nástupcu správcu úverov, v prípade právneho nástupníctva je potrebné podať novú žiadosť o udelenie povolenia. Takisto je povolenie neprevoditeľné na inú osobu, prináleží iba subjektu, ktorému bolo pôvodne udelené.

Správca úverov je po udelení povolenia povinný dodržiavať zákonom stanovené podmienky počas celej doby platnosti povolenia v súlade s § 5 ods. 2, z tohto dôvodu je ako subjekt podliehajúci dohľadu povinný informovať Národnú banku Slovenska o zmenách a skutočnostiach, ktoré boli podkladom na udelenie povolenia a mohli by mať vplyv na udelené povolenie.

K § 4 (Konanie o udelení povolenia)

Ustanovenia § 4 sú transpozíciou čl. 4 ods. 2, čl. 5 ods. 3, čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 3 a 4 a čl. 22 ods. 7 smernice NPL. Určujú podmienky pre správcu úverov na začatie výkonu spravovania práv veriteľa v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo samotnej nesplácanej zmluvy o úvere. Správca úverov môže vykonávať spravovanie úverov len na základe povolenia na vykonávanie spravovania nesplácaných úverov. Žiadosť podáva žiadateľ spolu so zákonom stanovenými prílohami v § 7 odseku 2, ktoré sú súčasťou žiadosti. Žiadateľom je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá má právnu formu akciovej spoločnosti, právnu formu jednoduchej spoločnosti na akcie, právnu formu spoločnosti s ručením obmedzeným alebo právnu formu európskej spoločnosti. Žiadateľom môže byť aj organizačná zložka právnickej osoby so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá je umiestnená na území Slovenskej republiky. Organizačná zložka právnickej osoby so sídlom mimo územia Slovenskej republiky v rámci Európskej únie môže poskytovať činnosť spravovania úverov v Slovenskej republike na základe práva slobodného pohybu správcov úverov, ktorým bolo udelené povolenie v rámci Európskej únie podľa článku 13 smernice (§ 14 a 15 návrhu zákona).

Na konanie o udelení povolenia sa vzťahuje zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 747/2004“), ak návrh zákona neustanovuje inak, pričom o udelení povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska na základe predloženej žiadosti žiadateľa, čiže osoby, ktorá chce pôsobiť ako správca úverov. Povoľovací proces pozostáva z dvoch základných fáz. V prvej fáze Národná banka Slovenska posúdi úplnosť žiadosti v lehote do 45 kalendárnych dní odo dňa doručenia žiadosti, pričom rozhodujúci pre začiatok plynutia lehoty je moment doručenia žiadosti. Ak žiadosť nie je úplná, Národná banka Slovenska si vyžiada ďalšie doplnenia potrebné na to, aby žiadosť bola kompletná.

Následne v druhej fáze Národná banka Slovenska rozhodne o udelení povolenia najneskôr do 90 dní odo dňa doručenia úplnej žiadosti. Ak žiadateľ preukáže splnenie zákonom stanovených podmienok, Národná banka Slovenska mu udelí povolenie, pričom v rozhodnutí o udelení povolenia môže uviesť aj podmienky, ktoré musí žiadateľ spĺňať pred začatím spravovania úverov alebo ktoré musí dodržiavať pri spravovaní úverov. V rozhodnutí o udelení povolenia Národná banka Slovenska uvedie, či ide o povolenie s oprávnením prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, a to aj podľa toho, či žiadateľ v žiadosti o povolenie informoval, že bude prijímať a držať finančné prostriedky a zdokladoval založenie samostatného platobného účtu, na ktorý bude finančné prostriedky prijímať a držať. Ak žiadateľ nebude prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, je potrebné, aby v žiadosti o povolenie informoval, že takúto činnosť nebude vykonávať.

Spravovanie úverov je posudzované ako podnikanie podľa osobitných predpisov a súčasne sa vyžaduje zápis tejto činnosti do obchodného registra. Po udelení povolenia je správca úverov povinný podať príslušnému registrovému súdu návrh na zápis podnikateľskej činnosti v rámci spravovania úverov do obchodného registra, a to do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o udelení povolenia. Ak správca úverov túto lehotu zmešká a nepodá návrh na zápis, môže byť zo strany Národnej banky Slovenska sankcionovaný.

Ak žiadateľ nepreukáže splnenie zákonom stanovených podmienok, Národná banka Slovenska žiadosť o udelenie povolenia zamietne. Dôvodom na zamietnutie žiadosti nesmú byť ekonomické potreby trhu.

K § 5

Paragraf 5 ustanovuje podmienky, ktorých splnenie musí žiadateľ preukázať na to, aby mu Národná banka Slovenska vydala rozhodnutie o udelení povolenia. Žiadateľ musí byť právnickou osobou, ktorá má sídlo na území Slovenskej republiky a ktorá má právnu formu akciovej spoločnosti, právnu formu jednoduchej spoločnosti na akcie, právnu formu spoločnosti s ručením obmedzeným alebo právnu formu európskej spoločnosti, vylúčené sú teda všetky fyzické osoby a fyzické osoby podnikatelia, ako aj právnické osoby, ktoré majú sídlo mimo územia Slovenskej republiky, respektíve majú inú právnu formu.

S cieľom zamedziť zníženiu ochrany dlžníka a podporiť dôveru v podmienky udeľovania povolenia správcom úverov a jeho udržania, návrh zákona ustanovuje povinnosť, aby správcovia úverov, v tejto fáze ešte žiadatelia, osoby, ktoré riadia žiadateľa alebo vykonávajú kľúčové funkcie u žiadateľa, osoby, ktoré majú kvalifikovanú účasť u žiadateľa a konečný užívateľ výhod, nemali v registri trestov záznamy, pokiaľ ide o relevantné trestné činy, ktoré okrem iného súvisia s trestnými činmi proti majetku, s hospodárskymi trestnými činmi a s trestnými činmi ktorých skutková podstata súvisí s predmetom podnikania a aby neboli predmetom insolvenčného konania, ani na nich v minulosti nebol vyhlásený konkurz s výnimkou prípadu, keď boli rehabilitovaní v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Dodržiavanie požiadavky, aby osoby, ktoré riadia žiadateľa alebo vykonávajú kľúčové funkcie u žiadateľa, osoby, ktoré majú kvalifikovanú účasť u žiadateľa a konečný

užívateľ výhod boli transparentní, otvorení a spolupracovali v rámci svojich minulých obchodných vzťahov s orgánmi dohľadu a regulačnými orgánmi, by sa malo posudzovať na základe informácií, ktoré má príslušný orgán k dispozícii alebo ktoré sú mu známe v čase udelenia povolenia. Ak nie sú k dispozícii alebo známe žiadne informácie alebo ak v tom čase neexistovala žiadna interakcia s orgánmi dohľadu a regulačnými orgánmi, potom sa požiadavka považuje za splnenú. Správca úverov je povinný tieto požiadavky preukázať v rámci osobitných čestných vyhlásení.

Žiadateľ a osoby, ktoré majú kvalifikovanú účasť musia byť vhodné. Osoby, ktoré riadia žiadateľa alebo vykonávajú kľúčové funkcie u žiadateľa musia byť dôveryhodné podľa tohto návrhu zákona. Osoby, ktoré riadia žiadateľa alebo vykonávajú kľúčové funkcie u žiadateľa musia mať individuálnu odbornú spôsobilosť. Návrh zákona ustanovuje aj požiadavku kolektívnej odbornej spôsobilosti pre osoby, ktoré riadia žiadateľa. Podmienku dôveryhodnosti musí spĺňať aj konečný užívateľ výhod, ktorý je definovaný v článku 4 ods. 1 bodu 36 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

V rámci spravovania úverov musí správca úverov uplatňovať politiku dodržiavania pravidiel ochrany dlžníka, pričom práva dlžníka v rozsahu v akom ich priznávajú iné právne predpisy týmto návrhom zákona nie sú dotknuté. Správca úverov je povinný s dlžníkom zaobchádzať s odbornou starostlivosťou a zohľadniť jeho finančnú situáciu, ako aj umožniť mu obrátiť sa na inštitúcie vykonávajúce dlhové poradenstvo alebo sociálne služby. Odbornou starostlivosťou sa na účely tohto návrhu zákona rozumie určitá úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od správcu úverov pri konaní v rámci spravovania úveru vo vzťahu k dlžníkovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v oblasti jeho činnosti.

Žiadateľ taktiež musí zaviesť vnútorné postupy upravujúce zaznamenávanie a postup vybavovania sťažností, ako aj preukázať prehľadný a dôveryhodný pôvod majetku a zaviesť vnútorné postupy proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu na základe zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 297/2008 Z. z.) a spoľahlivé mechanizmy správy a riadenia, ako aj vnútornej kontroly. Tieto mechanizmy musia zohľadňovať riadenie rizík a účtovných postupov, ktoré zabezpečujú dodržiavanie práv dlžníka a súlad s právnymi predpismi upravujúcimi práva veriteľa podľa zmluvy o úvere alebo samotnú zmluvu o úvere, ako aj súlad s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016), nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018) (ďalej len „GDPR“) a zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žiadateľ musí tiež preukázať prehľadnosť skupiny s úzkymi väzbami, pričom tieto úzke väzby nemôžu brániť

výkonu dohľadu, ako aj, že právny poriadok a spôsob jeho uplatnenia v štáte, na ktorého území má skupina úzke väzby, nebránia výkonu dohľadu.

Všetky vyššie uvedené podmienky musia byť správcom úverov splnené nie len v momente podania žiadosti, ale aj počas celej doby výkonu spravovania úverov na základe povolenia. Dodržiavanie tejto povinnosti podlieha po udelení povolenia dohľadu Národnej banky Slovenska.

Správca úverov s prihliadnutím k povahe, rozsahu a zložitosti predmetu činnosti a rozsahu spravovania úverov pri preukázateľnom prijatí účinných stratégií a postupov rozhodne o vytvorení samostatného nezávislého útvaru zodpovedného za výkon vnútornej kontroly alebo určí vedúceho zamestnanca zodpovedného za výkon vnútornej kontroly.

Ak žiadateľ v žiadosti uvedie, že chce prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníka pre nákupcu úverov, musí splniť ešte dodatočnú podmienku, a to preukázať existenciu samostatného platobného účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky na ktorý bude prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, pričom bol zriadený výhradne na tento účel.

Všetky vyššie uvedené podmienky musia byť správcom úverov splnené nie len v momente podania žiadosti, ale aj počas celej doby výkonu spravovania úverov na základe povolenia. Dodržiavanie tejto povinnosti podlieha po udelení povolenia dohľadu Národnej banky Slovenska.

Paragraf 5 ďalej obsahuje definíciu pojmu skupiny s úzkymi väzbami, čo možno výlučne na účely tohto návrhu zákona rozumieť pod pojmom kontrola, čo má obsahovať obchodný plán, vnútorné predpisy upravujúce systém správy a riadenia a systém vnútornej kontroly, a čo majú obsahovať vnútorné predpisy upravujúce postupy pri spravovaní úverov.

K § 6

Návrhom zákona sa ustanovuje, že osoby, ktoré riadia správcu úverov a ktoré vykonávajú kľúčové funkcie u správcu úverov musia spĺňať požiadavku odbornej spôsobilosti, dôveryhodnosti a bezúhonnosti.

Osobami, ktoré riadia žiadateľa je člen štatutárneho orgánu, člen dozornej rady a prokurista, ak ho žiadateľ má ustanoveného. Osobami, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie u správcu úverov sú zamestnanec zodpovedný za výkon vnútornej kontroly alebo vedúci útvaru vnútornej kontroly. Ďalej takéto kľúčové funkcie vykonáva príslušná zodpovedná fyzická osoba, ktorá zabezpečuje plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu, ohlasovanie neobvyklých obchodných operácií a prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje priebežný styk s finančnou spravodajskou jednotkou podľa zákona č. 297/2008 Z. z., ako aj vedúci organizačnej zložky. Fakultatívne môže medzi tieto osoby patriť aj fyzická osoba zodpovedná za riadenie rizík, ak je táto pozícia žiadateľom vytvorená, pričom žiadateľ pri rozhodovaní o jej vytvorení prihliada na povahu, rozsah a zložitosť predmetu činnosti a rozsah spravovania úverov.

Splnenie požiadavky individuálnej odbornej spôsobilosti sa preukazuje stručným odborným životopisom, úradne osvedčenou kópiou dokladu o dosiahnutom vzdelaní a úradne osvedčenou kópiou alebo originálom dokladu o odbornej praxi. V prípade obdobného zahraničného vzdelania sa vyžaduje úradne osvedčená kópia dokladu o dosiahnutom vzdelaní vrátane osvedčenia o tom, že ide o porovnateľné vzdelanie.

Fyzická osoba, ktorá zabezpečuje plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu, ohlasovanie neobvyklých obchodných operácií a prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje priebežný styk s finančnou spravodajskou jednotkou (tzv. “AML officer”) musí v rámci preukázania individuálnej odbornej spôsobilosti spĺňať požiadavky vzťahujúce sa na zručnosti, znalosti, skúsenosti v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu vrátane znalosti platného právneho a regulačného rámca a vykonávania politík, kontrol a postupov v tejto oblasti a požiadavku praxe, ktorá je primeraná povahe, rozsahu a zložitosti predmetu činnosti správcu a rozsahu spravovania úverov.

Požiadavku dôveryhodnosti preukáže osoba predložením čestného vyhlásenia. Pri overovaní podmienky dôveryhodnosti podľa písmena a) sa najprv overí, či niektorej zo spoločností, v ktorých navrhovaná osoba pôsobila v jednej z vymenovaných funkcií, bolo odobraté povolenie. Pokiaľ by niektorej spoločnosti bolo odobraté povolenie, overí sa druhá podmienka, či v tejto spoločnosti navrhovaná osoba pôsobila v období jedného roka pred odobratím povolenia.

Príklad 1: V žiadosti podanej dňa 19. 4. 2023 je za člena predstavenstva navrhovaná osoba, ktorá predtým vykonávala funkciu konateľ a platobnej inštitúcie. Tejto platobnej inštitúcii bolo odobraté povolenie dňa 21. 1. 2013. Dátum odobratia povolenia je skorší ako 10 rokov pred podaním žiadosti, preto odobratie povolenia nemá vplyv na dôveryhodnosť tejto osoby podľa písmena a).

Príklad 2: V žiadosti podanej dňa 19. 4. 2023 je za člena predstavenstva navrhovaná osoba, ktorá predtým vykonávala funkciu konateľ a platobnej inštitúcie. Tejto platobnej inštitúcii bolo odobraté povolenie dňa 15. 7. 2020. Dátum odobratia povolenia je neskôr ako 10 rokov pred podaním žiadosti, preto treba skúmať, kedy bola navrhovaná osoba konateľom. Navrhovaná osoba bola konateľom v rokoch 2015 – 2018, teda nebola konateľom v období jedného roka pred odobratím povolenia, a je považovaná za dôveryhodnú v zmysle písmena a).

Na základe § 6 ods. 8 písm. j) je jednou z požiadaviek na preukázanie dôveryhodnosti osoby aj preukázanie toho, aby osoba pred podaním žiadosti o udelenie povolenia vystupovala v obchodných vzťahoch transparentne a spolupracovala s príslušnými orgánmi Slovenskej republiky vrátane Národnej banky Slovenska, pričom ide o transpozíciu požiadavky ustanovenej v článku 5 odsek 1 písmeno i) bod iii) Smernice. Dodržiavanie požiadavky by sa malo posudzovať na základe informácií, ktoré má príslušný orgán k dispozícii alebo ktoré sú mu známe. Ak nie sú k dispozícii žiadne informácie, alebo ak nie sú známe žiadne informácie,

alebo ak v tom čase neexistovala žiadna interakcia s orgánmi, potom sa požiadavka považuje za splnenú.

Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Ak je navrhnutou osobou štátny občan Slovenskej republiky, žiadateľ nepredkladá výpis z registra trestov, ale uvedie údaje potrebné na vyžiadanie si výpisu z registra trestov Národnou bankou Slovenska. Ak je navrhnutou osobou cudzinec, žiadateľ predloží doklad o bezúhonnosti vydaný orgánom štátu, ktorého je štátnym príslušníkom alebo príslušným orgánom štátu jeho trvalého pobytu alebo štátu, v ktorom sa obvykle zdržiava nie starší ako tri mesiace vrátane úradného prekladu do slovenského jazyka. Požiadavku bezúhonnosti spĺňa osoba, ktorá nebola odsúdená za niektorý z trestných činov uvedených v odseku 11. Bezúhonnosť právnickej osoby so sídlom mimo územia Slovenskej republiky sa preukazuje dokladom o bezúhonnosti vydaným príslušným orgánom štátu, v ktorom má právnická osoba sídlo. Ak ide o právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky, Národná banka Slovenska preverí splnenie podmienky bezúhonnosti kontrolou údajov v registri trestov odsúdených právnických osôb, ktorý je dostupný na webovom sídle Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Vo vzťahu k týmto osobám je žiadateľ povinný vykonať posúdenie individuálnej odbornej spôsobilosti. Vo vzťahu k osobám, ktoré riadia žiadateľa je povinný vykonať aj posúdenie kolektívnej odbornej spôsobilosti. Návrh zákona definuje individuálnu a kolektívnu odbornú spôsobilosť. Posúdením individuálnej odbornej spôsobilosti každej fyzickej osoby, ktorá riadi správcu úverov alebo ktorá vykonáva kľúčové funkcie u správcu úverov sa preukazuje splnenie zákonných požiadaviek kladených na fyzickú osobu v konkrétnej funkcii. Práve posúdenie individuálnej odbornej spôsobilosti žiadateľom, resp. správcom úverov povedie k tomu, že žiadateľ, resp. správca úverov nemôže navrhnúť do funkcie osobu, ktorá nespĺňa zákonom stanovené požiadavky na odbornú spôsobilosť, bezúhonnosť a dôveryhodnosť. Keďže spravovanie úverov predstavuje prepojený sumár činností, je nevyhnutnosťou a zároveň povinnosťou žiadateľa preukázateľne vykonať posúdenie kolektívnej odbornej spôsobilosti osôb, ktoré riadia správcu úverov. Posúdením kolektívnej odbornej spôsobilosti v zmysle definície uvedenej v návrhu zákona je zabezpečiť vykonávanie činností spravovania úverov s odbornou spravodlivosťou tak, aby osoby tvoriace orgány žiadateľa, resp. správcu úverov mali primerané znalosti a skúsenosti na plnenie všetkých povinností podľa tohto návrhu zákona a právnych predpisov, ktoré zabezpečujú dodržiavanie práv dlžníka a práv veriteľa podľa zmluvy o úvere alebo samotnej zmluvy o úvere a súlad s ďalšími osobitnými právnymi predpismi, ktorým je napr. zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Posudzovanie požiadaviek kladených na odbornú spôsobilosť osôb vo vybraných funkciách má zohľadniť povahu, zložitosť a rozsah činnosti správcu úverov, ako aj konkrétnu funkciu. Podľa článku 5 ods. 2 smernice NPL, európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) (ďalej len „EBA“) po konzultácii so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami a po zohľadnení všetkých dotknutých záujmov vydá usmernenia v súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 v platnom znení týkajúce sa požiadaviek kladených na odbornú spôsobilosť uvedených osôb.

Ak fyzická osoba navrhnutá do funkcie spojenej s riadením správcu úverov alebo výkonom kľúčovej funkcie u správcu úverov nespĺňa požiadavku dôveryhodnosti spočívajúcu v tom, že nepôsobila v posledných desiatich rokoch vo funkcii štatutárneho orgánu, člena dozornej rady, prokuristu, vedúceho organizačnej zložky a osoby zodpovednej za výkon vnútornej kontroly finančnej inštitúcie alebo správcu úverov, ktorí sa dostali do úpadku, na ktorých majetok bol vyhlásený konkurz, povolená reštrukturalizácia, na ktorých bol zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku, voči ktorým bolo zastavené konkurzné konanie pre nedostatok majetku alebo na ktorých bol zrušený konkurz pre nedostatok majetku, a to kedykoľvek v období jedného roka pred vznikom takejto skutočnosti, môže Národná banka Slovenska túto osobu uznať za dôveryhodnú, ak z povahy veci vyplýva, že táto fyzická osoba nemohla ovplyvniť vyššie uvedené skutočnosti a tieto skutočnosti nemajú žiadny vplyv na jej ďalšie pôsobenie vo funkcii osôb, ktoré riadia správcu úverov. Ak fyzická osoba v posledných desiatich rokoch bola a zároveň je účastníkom insolvenčného konania, Národná banka Slovenska ju uzná za dôveryhodnú, ak tieto skutočnosti nemajú žiadny vplyv na jej ďalšie pôsobenie vo funkcii osôb, ktoré riadia správcu úverov alebo vykonávajú kľúčové funkcie.

Odsek 12 obsahuje výpočet podmienok, ktoré musí fyzická osoba alebo právnická osoba spĺňať na to, aby bolo možné ju považovať za vhodnú. Žiadateľ musí predložiť ako prílohu k žiadosti o udelenie povolenia aj čestné vyhlásenie o vhodnosti samotného žiadateľa, t. j. budúceho správcu úverov ako právnickej osoby, ale aj o vhodnosti osôb s kvalifikovanou účasťou na žiadateľovi ako právnických osôb alebo fyzických osôb. Vyžaduje sa tu teda určité sebahodnotenie samotného žiadateľa a uvedených osôb.

Podľa odseku 13 Národná banka Slovenska vo vymedzených prípadoch môže prihliadnuť na dôveryhodnosť fyzických osôb štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorá má kvalifikovanú účasť na žiadateľovi a v takomto prípade na základe vhodnosti fyzických osôb uznať za vhodnú aj právnickú osobu. Rovnako sa toto pravidlo uplatňuje aj na bezúhonnosť, avšak iba na účely tohto návrhu zákona.

Na účely posudzovania dôveryhodnosti a vhodnosti osôb podľa tohto návrhu zákona je potrebné pojem finančná inštitúcia vnímať ako akýkoľvek dohliadaný subjekt finančného trhu podnikajúci na základe povolenia Národnej banky Slovenska alebo ako subjekt so sídlom alebo ústredím mimo územia Slovenskej republiky s obdobným predmetom činnosti ako subjekt, ktorému bolo udelené povolenie Národnou bankou Slovenska vrátane jeho pobočky umiestnenej na území Slovenskej republiky.

K § 7 (Žiadosť o udelenie povolenia)

Ustanovenia § 7 sú transpozíciou čl. 6 ods. 3, čl. 7 ods. 1, 2 smernice NPL týkajúce sa žiadosti o udelenie povolenia. Náležitosťou žiadosti je identifikácia žiadateľa uvedením obchodného mena, sídla a identifikačného čísla, ak bolo pridelené. Ďalšími náležitosťami sú meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, štátna príslušnosť a dátum narodenia fyzických osôb, ktoré riadia žiadateľa alebo vykonávajú kľúčové funkcie u žiadateľa. Osobami, ktoré riadia žiadateľa je člen štatutárneho orgánu, člen dozornej rady a prokurista, ak ho žiadateľ má ustanoveného.

Osobami, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie u správcu úverov sú zamestnanec zodpovedný za výkon vnútornej kontroly alebo vedúci útvaru vnútornej kontroly, osoba, ktorá zabezpečuje plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu, ohlasovanie neobvyklých obchodných operácií a prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje priebežný styk s finančnou spravodajskou jednotkou podľa § 20 ods. 2 písm. h) zákona č. 297/2008 Z. z. a vedúci organizačnej zložky. Fakultatívne môže medzi tieto osoby patriť aj osoba zodpovedná za riadenie rizík, ak je táto funkcia žiadateľom vytvorená.

Osoba, ktorá koná za žiadateľa, uvedie informácie a preukáže totožnosť podľa § 34b zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov.

Ďalej žiadateľ v žiadosti uvedie elektronickú adresu žiadateľa, zoznam osôb s kvalifikovanou účasťou u žiadateľa a výšku takejto kvalifikovanej účasti, číslo a značku žiadateľa v obchodnom registri, aby si Národná banka Slovenska zabezpečila výpis z obchodného registra na základe predložených údajov, a ďalšie náležitosti podľa § 16 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z. z.

Neoddeliteľnou súčasťou sú prílohy uvedené v odseku v 2. Dokumenty, ktoré sú povinnou prílohou žiadosti možno rozdeliť do niekoľkých skupín. Prvú skupinu tvoria dokumenty týkajúce sa žiadateľa ako subjektu, ide o čestné vyhlásenie o vhodnosti, grafické znázornenie a opis vlastníckej štruktúry žiadateľa, doklad o pôvode majetku, ktorý je predpokladom začatia výkonu činnosti správcu úverov a čestné vyhlásenie o úplnosti, správnosti, pravdivosti, pravosti a aktuálnosti dokladov s úradne osvedčeným podpisom osoby, prípadne osôb oprávnených konať za žiadateľa.

Druhou skupinou sú dokumenty vzťahujúce sa na osoby, ktoré riadia žiadateľa alebo vykonávajú kľúčové funkcie u žiadateľa. Vo vzťahu k týmto osobám je žiadateľ povinný preukázať splnenie zákonom stanovených podmienok predložením dokumentov ako je stručný odborný životopis, úradne osvedčená kópia dokladu o dosiahnutom vzdelaní a úradne osvedčená kópia alebo originál dokladu o odbornej praxi. V prípade obdobného zahraničného vzdelania sa vyžaduje úradne osvedčená kópia dokladu o dosiahnutom vzdelaní vrátane osvedčenia o tom, že ide o vzdelanie porovnateľné. Ak sú osoby v týchto funkciách, resp. navrhnuté do týchto funkcií, cudzincami, žiadateľ predloží doklad o ich bezúhonnosti vydaný orgánom štátu, ktorého je štátnym príslušníkom alebo vydaný príslušným orgánom štátu jeho trvalého pobytu alebo štátu, v ktorom sa obvykle zdržiava nie starším ako tri mesiace, vrátane úradného prekladu do slovenského jazyka. Ak táto osoba je štátnym príslušníkom Slovenskej republiky, žiadateľ uvedie údaje potrebné na vyžiadanie si výpisu z registra trestov. Tieto osoby ďalej predložia čestné vyhlásenie o dôveryhodnosti a čestné vyhlásenie o úplnosti, správnosti, pravdivosti, pravosti a aktuálnosti predložených dokladov s úradne osvedčeným podpisom tejto osoby. Vo vzťahu k týmto osobám je žiadateľ povinný k žiadosti predložiť aj doklad o vykonaní posúdenia ich individuálnej odbornej spôsobilosti a pri osobách, ktoré riadia žiadateľa aj doklad o vykonaní posúdenia kolektívnej odbornej spôsobilosti.

Do ďalšej skupiny patria dokumenty týkajúce sa fyzických osôb a právnických osôb majúcich kvalifikovanú účasť u žiadateľa. Žiadateľ k žiadosti priloží výpis z registra trestov osôb, ktoré majú kvalifikovanú účasť u žiadateľa a nemajú sídlo alebo bydlisko na území Slovenskej republiky. Ak tieto osoby majú sídlo alebo bydlisko na území Slovenskej republiky, žiadateľ uvedie údaje potrebné na vyžiadanie si výpisu z registra trestov Národnou bankou Slovenska. Ďalšou prílohou k žiadosti je aj čestné vyhlásenie o vhodnosti osoby s kvalifikovanou účasťou u žiadateľa a čestné vyhlásenie o úplnosti, správnosti, pravdivosti, pravosti a aktuálnosti predložených dokladov s úradne osvedčeným podpisom osoby s kvalifikovanou účasťou u žiadateľa, resp. osôb oprávnených konať v mene právnickej osoby s kvalifikovanou účasťou u žiadateľa.

Prílohou žiadosti je aj obchodný plán žiadateľa na prvé tri účtovné roky a návrh organizačného, personálneho a technického zabezpečenia činností a vnútorné dokumenty žiadateľa, ktoré upravujú systém správy a riadenia a systém vnútornej kontroly, účtovné postupy, postupy pri spravovaní úverov a riadenie rizík v obsahovom rozsahu vymedzenom nasledovnými odsekmi tohto ustanovenia. Žiadateľ k žiadosti prikladá aj dokument upravujúci postup vybavovania sťažností a vnútorný predpis upravujúci formu, spôsob prijatia, spôsob vybavenia a evidenciu sťažností.

Ďalšiu skupinu tvoria dokumenty týkajúce skupiny s úzkymi väzbami, ktorými sú grafické znázornenie a opis štruktúry skupiny s úzkymi väzbami a čestné vyhlásenie žiadateľa, že právne predpisy upravujúce problematiku úzkych väzieb v štáte, na ktorého území má skupina úzke väzby, nebránia výkonu dohľadu, ak je akcionárom alebo spoločníkom cudzinec alebo právnická osoba so sídlom v zahraničí.

Žiadateľ priloží k žiadosti aj čestné vyhlásenie o dôveryhodnosti konečného užívateľa výhod, informáciu, o tom či bude alebo nebude prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov a v prípade, že bude prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, tak predloží doklad preukazujúci zriadenie samostatného účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky, a akúkoľvek zmluvu podľa ustanovenia upravujúceho poskytovateľa úverových služieb, ak žiadateľ bude využívať služby poskytovateľa úverových služieb.

Správca úverov je povinný pred podaním žiadosti kontaktovať Úrad na ochranu osobných údajov so žiadosťou o vykonanie predchádzajúcej konzultácie vo vzťahu k spracúvaniu osobných údajov pri spravovaní úverov správcom úverov na účely návrhu zákona podľa článku 36 ods. 5 nariadenia GDPR. Konzultácie musia byť uskutočnené ešte pred samotným spracúvaním osobných údajov správcom úverov a ich výsledkom je predchádzajúce povolenie, ktoré musí žiadateľ doložiť k žiadosti na preukázanie súladu s požiadavkami GDPR.

K § 8 (Zmena povolenia)

Žiadateľ prikladá k žiadosti informáciu, či bude alebo nebude prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov. Ak žiadateľ informuje, že bude prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, musí byť prílohou žiadosti aj doklad preukazujúci zriadenie samostatného platobného účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky. S prihladením na túto informáciu

Národná banka Slovenska v rozhodnutí o udelení povolenia uvedie, či sa udeľuje povolenie s oprávnením prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov pre nákupcu úverov.

Ak udelené povolenie neoprávňuje správcu úverov prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov pre nákupcu úverov, ale správca úverov sa rozhodol zmeniť obchodný model a začať prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, musí požiadať o zmenu povolenia. Rovnako to platí aj v opačnom prípade, teda ak správca úverov je udeleným povolením oprávnený prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, ale rozhodne sa vykonávať spravovanie úverov bez tejto činnosti.

O zmene povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska na základe žiadosti o zmenu povolenia, pričom na konanie sa vzťahuje primerane § 4 tohto návrhu zákona. Prílohou k žiadosti o zmenu povolenia, v závislosti od toho aká zmena povolenia sa žiadosťou žiada, musí byť doklad preukazujúci zriadenie alebo zrušenie samostatného platobného účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky, na ktorý sa majú pripisovať, resp. sa pripisovali všetky finančné prostriedky prijaté od dlžníkov. Keďže zmena povolenia ovplyvní aj vnútorné predpisy, žiadateľ o zmenu povolenia priloží k žiadosti aj aktualizované vnútorné predpisy, ktorých sa týka zmena povolenia.

K § 9 (Predchádzajúci súhlas)

Správca úverov je povinný požiadať o udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu alebo vymenovanie osoby, ak z akéhokolvek dôvodu dôjde k zmene fyzickej osoby, ktorá riadi správcu úverov alebo vykonáva kľúčovú funkciu u správcu úverov a ktorá bola posúdená v rámci konania o udelenie povolenia. To znamená, že povinnosť požiadať o udelenie predchádzajúceho súhlasu sa vzťahuje na voľbu alebo vymenovanie osoby do funkcie člena štatutárneho orgánu, člena dozornej rady, prokuristu, zamestnanca zodpovedného za výkon vnútornej kontroly, vedúceho útvaru vnútornej kontroly, osoby, ktorá zabezpečuje plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu, ohlasovanie neobvyklých obchodných operácií a prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje priebežný styk s finančnou spravodajskou jednotkou podľa osobitného predpisu, vedúceho organizačnej zložky a osoby zodpovednej za riadenie rizík, ak je táto funkcia u správcu úverov vytvorená.

Predchádzajúci súhlas sa vyžaduje aj na nadobudnutie kvalifikovanej účasti u správcu úverov alebo na také ďalšie zvýšenie kvalifikovanej účasti, ktorým by podiel na základnom imaní správcu úverov alebo na hlasovacích právach u správcu úverov dosiahol alebo prekročil 20 %, 30 % alebo 50 % alebo čím by sa tento správca úverov stal dcérskou spoločnosťou osoby, ktorá nadobúda takýto podiel v jednej alebo v niekoľkých operáciách priamo alebo konaním v zhode.

Žiadosť o udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu alebo vymenovanie osôb do vyššie uvedených funkcií podáva správca úverov. Žiadosť o udelenie predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie kvalifikovanej väčšiny podáva osoba, resp. osoby ktoré sa rozhodli nadobudnúť kvalifikovanú účasť u správcu úverov alebo zvýšiť kvalifikovanú účasť u správcu úverov.

Národná banka Slovenska rozhodne o udelení predchádzajúceho súhlasu po preukázaní splnenia zákonných podmienok uvedených v odseku 2. O žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu alebo vymenovanie osôb do vyššie uvedených funkcií rozhodne do 30 dní od doručenia úplnej žiadosti a o žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu na zvýšenie kvalifikovanej účasti rozhodne do 90 dní od doručenia úplnej žiadosti.

Národná banka Slovenska v rozhodnutí o udelení predchádzajúceho súhlasu uvedie lehotu, na ktorú udeľuje predchádzajúci súhlas a ktorá nesmie byť kratšia ako tri mesiace a dlhšia ako jeden rok od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Ak sa úkon nevykoná v lehote, ktorá je uvedená v rozhodnutí, platnosť predchádzajúceho súhlasu zaniká.

K § 10 (Zánik a odobratie povolenia)

Ustanovenia paragrafu 10 sú transpozíciou čl. 5 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 22 ods. 1 smernice NPL, pričom definujú podmienky pre zánik, vrátenie a odobratie povolenia. Odsek 1 taxatívnym spôsobom vymenúva skutočnosti a vzhľadom na ne aj okamih, kedy povolenie zaniká. Povolenie zaniká dňom zrušenia spoločnosti správcu úverov, keďže povolenie je neprevoditeľné a ani neprechádza na právneho nástupcu, zánikom spoločnosti správcu úverov povolenie zaniká.

Ďalším dôvodom zániku povolenia je nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia o vyhlásení konkurzu na majetok správcu úverov alebo rozhodnutia o zastavení konkurzného konania alebo zrušení konkurzu na majetok správcu úverov pre nedostatok majetku podľa osobitného predpisu.

Ak chce správca úverov svoju činnosť ukončiť, je povinný o to požiadať Národnú banku Slovenska. Podanie žiadosti o vrátenie povolenia je oprávnením správcu úverov ako držiteľa povolenia. Vzhľadom na ochranu dlžníka v zmysle súboru povinností, ktoré voči nemu správca úverov má, ako aj ochranu nákupcu úverov, ktorý pokiaľ nie je zároveň aj správcom úverov, musí mať správca úverov, je potrebné, aby o žiadosti o vrátenie povolenia rozhodla Národná banka Slovenska. Žiadosť musí byť písomná a musí obsahovať náležitosti ustanovené v odseku 3, ako aj všeobecné náležitosti podľa § 16 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z. z., pričom správca úverov musí deklarovať informácie o organizačných, právnych a finančných opatreniach, ktoré vykoná v súvislosti s vrátením povolenia. Právoplatnosťou rozhodnutia povolenie správcu úverov zaniká. Táto skutočnosť sa zapisuje aj do obchodného registra na základe informácie od Národnej banky Slovenska a zároveň sa zverejňuje vo Vestníku Národnej banky Slovenska, kde je vedený zoznam správcov úverov. Keďže vrátenie povolenia na základe žiadosti je súčasťou riadeného procesu ukončenia výkonu regulovanej činnosti, nie je sankciou a nespájajú sa s ním žiadne negatívne následky pre správcu úverov alebo osoby v jeho riadiacich a kľúčových funkciách.

Národná banka Slovenska môže aj bez žiadosti o vrátenie povolenia, toto povolenie odobrať, a to v prípadoch taxatívne vymenovaných v odseku 2. V tomto prípade povolenie zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia o odobratí povolenia, pričom takýto spôsob zániku sa chápe ako určitý druh sankčného mechanizmu pre správcu úverov, zároveň ale aj nezačatie výkonu

činnosti správcu úverov v lehote 12 mesiacov odo dňa právoplatnosti povolenia alebo nevykonávanie činnosti správcu úverov počas viac ako 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov je dôvodom na odobratie povolenia, a to aj v prípade, ak by správca úverov mal v pláne v činnosti po tejto dobe pokračovať, prípadne začať.

Národná banka Slovenska môže správcovi úverov odobrať povolenie, ak počas výkonu dohľadu zistí, že informácie, ktoré boli predložené zo strany správcu úverov pri žiadosti o povolenie neboli pravdivé, ako napríklad čestné vyhlásenia, ktorých pravdivosť nie je v povoloňavacom konaní kontrolovaná. Kontrola môže byť vykonaná až následne v rámci právomocí Národnej banky Slovenska v oblasti dohľadu. Správca úverov musí spĺňať podmienky pre udelenie povolenia počas celej doby výkonu jeho činnosti, akonáhle dôjde k závažným zmenám v skutočnostiach, na základe ktorých bolo povolenie udelené, je to jeden z ďalších dôvodov na odobratie povolenia. Rovnako aj, keď správca úverov prestane spĺňať podmienky na udelenie povolenia, porušuje tieto podmienky, a to závažne a opakovane alebo ak neposkytuje Národnej banke Slovenska požadované informácie podľa návrhu zákona, prípadne marí dohľad.

Ak nastanú vyššie uvedené skutočnosti, Národná banka Slovenska je oprávnená povolenie správcovi úverov odobrať. Je teda na úvahe Národnej banky Slovenska, aby posúdila dané skutočnosti s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, ako aj na závažnosť a rozsah porušenia.

Ak Národná banka Slovenska povolenie odoberie alebo zanikne, a ide o správcu úverov, ktorý poskytuje spravovanie úverov v inom členskom štáte, je Národná banka Slovenska povinná o týchto skutočnostiach bez zbytočného odkladu informovať príslušné orgány dohľadu členského štátu, v ktorom správca úverov vykonáva spravovanie a príslušné orgány dohľadu členského štátu, v ktorom bol úver poskytnutý. Ide o prevenciu pred tým, aby správca úverov bez povolenia nemohol vykonávať svoju činnosť bez povolenia v inom členskom štáte.

Na základe zániku povolenia odobratím alebo vrátením Národnej banke Slovenska vyplývajú určité informačné povinnosti, a to zverejnenie týchto udalostí vo Vestníku Národnej banky Slovenska, v zozname podľa § 12 a zaslanie oznámenia o zániku povolenia, rozhodnutie o vrátení povolenia alebo o odobratí povolenia bezodkladne po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia s návrhom na zápis tejto skutočnosti príslušnému registrovému súdu, ktorý následne túto skutočnosť zapíše do obchodného registra.

K § 11 (Ďalšie povinnosti správcu úverov)

Ustanovenia súvisia s transpozíciou čl. 5 ods. 1 a čl. 6 ods. 2 smernice NPL.

Povinnosťou správcu úverov je vykonať posúdenie individuálnej a kolektívnej odbornej spôsobilosti osôb, ktoré riadia správcu úverov alebo vykonávajú kľúčové funkcie u správcu úverov, pričom doklad preukazujúci vykonanie tohto posúdenia je prílohou žiadosti o udelenie povolenia alebo udelenia predchádzajúceho súhlasu podľa § 9 ods. 1 písm. a) návrhu zákona. Posudzovanie tejto individuálnej a kolektívnej odbornej spôsobilosti však nie je jednorazové, ale povinnosťou správcu úverov je vykonávať posudzovanie priebežne preukázateľným

spôsobom na účely dohľadu alebo vždy pred podaním žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 9 ods. 1 písm. a) návrhu zákona.

Správca úverov s povolením zahŕňajúcim aj prijímanie a držanie finančných prostriedkov od dlžníkov je povinný ich držať na samostatnom platobnom účte až do okamihu, keď ich prevedie príslušnému nákupcovi úverov.

Správca úverov je povinnou osobou podľa § 5 ods. 1 písm. q) zákona č. 297/2008 Z. z., čo predstavuje transpozíciu článku 5 ods. 1 písm. h) smernice NPL.

Správcom úverov sa tiež ukladá povinnosť predkladať Národnej banke Slovenska bezplatne zrozumiteľné a prehľadné výkazy, hlásenia, správy a iné informácie a doklady týkajúce sa práv veriteľa v súvislosti s nesplácaným úverom poskytnutým na základe zmluvy o úvere alebo samotnej zmluvy o úvere vzťahujúcej sa na nesplácaný úver.

Ustanovenie odseku 5 je splnomocňovacím ustanovením pre vydanie opatrenia Národnej banky Slovenska.

K § 12 (Zoznam správcov úverov)

Ustanovenie § 12 je transpozíciou čl. 9 ods. 1 až 3 a čl. 13 ods. 7, pričom definuje povinnosť Národnej banky Slovenska viesť a aktualizovať zoznam všetkých správcov úverov a zároveň zverejňovať informácie zo zoznamu správcov úverov na svojom webovom sídle. Na účely zverejňovania informácií sa v záujme jednotného postupu zverejňovania informácií zo zoznamov vedených Národnou bankou Slovenska použije ustanovenie § 36 ods. 4 zákona č. 747/2004 Z. z.

Tento paragraf tiež obsahuje splnomocnenie na vydanie vykonávacieho predpisu, ktorým je opatrenie Národnej banky Slovenska, obsahom ktorého bude rozsah a štruktúra informácií vedených v zozname správcov úverov. Na úrovni Európskej únie, v snahe zjednotiť informácie vedené v zozname správcov úverov, bude EBA vydávať a aktualizovať nezáväzné usmernenia o tom, čo by malo byť obsahom zoznamu správcov úverov. Národná banka Slovenska bude podľa potreby tieto usmernenia v opatrení reflektovať.

K § 13 (Zmluva o spravovaní úverov)

Ak nákupca úverov zverí spravovanie a vymáhanie práv veriteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo samotnej zmluvy o úvere správcovi úverov, nákupca úverov deleguje svoje práva a povinnosti, ako aj svoj priamy kontakt s dlžníkom na správcu úverov, pričom naďalej nesie konečnú zodpovednosť. Preto vzťah medzi nákupcom úverov a správcom úverov musí byť jasne stanovený v písomnej zmluve o spravovaní úveru, pričom dodržanie náležitostí tejto zmluvy podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Zmluva o spravovaní úverov musí obsahovať minimálne podrobný opis činností, ktoré má vykonávať správca úverov v rámci spravovania, pričom správca úverov nesmie prekročiť rozsah činností stanovený týmto opisom. Správca úverov má takýmto spôsobom prostredníctvom nákupcu úverov jasne stanovené

hranice, čo môže v mene nákupcu úverov vykonávať a čo už je nad rámec jeho činností. Ďalej zmluva musí obsahovať dohodnutú výšku odmeny pre správcu úverov a metódu jej výpočtu, rozsah v akom môže správca úverov konať v mene nákupcu úverov vo vzťahu k dlžníkovi a obojstranné deklarovanie dodržiavania právnych predpisov Európskej únie a Slovenskej republiky, ako aj doložku dodržiavania odbornej starostlivosti a pravidiel spravodlivého zaobchádzania s dlžníkom s prihliadnutím na zohľadnenie ich finančnej situácie. Ide o transpozíciu čl. 11 ods. 1 a 2 smernice NPL.

Pokiaľ správca úverov nevykonáva spravovanie nesplácaných zmlúv o úvere samostatne, ale za výkon časti svojich činností poverí poskytovateľa úverových služieb, správca úverov a nákupca úverov sú povinní sa v zmluve o spravovaní úveru dohodnúť, že správca úverov to oznámi nákupcovi úverov pred takýmto externým zabezpečovaním činností spravovania úveru. Zmluvný vzťah medzi správcom úverov a nákupcom úverov a povinnosti správcu úverov voči nákupcovi úverov by sa externým zabezpečovaním činností spravovania úveru poskytovateľmi úverových služieb nemali meniť. Správcovia úverov by mali byť zodpovední za zabezpečenie toho, aby externé zabezpečovanie ich činností spravovania úveru poskytovateľmi úverových služieb nevedlo k neprimeranému operačnému riziku, a ani k nedodržiavaniu akýchkoľvek požiadaviek práva Únie alebo vnútroštátneho práva zo strany poskytovateľa úverových služieb, ani neobmedzovalo schopnosť orgánu dohľadu vykonávať jeho povinnosti a chrániť práva dlžníka. V tomto prípade ide o transpozíciu čl. 11 ods. 3 smernice NPL.

Odsek 4 preberá čl. 11 ods. 4 a 5 smernice NPL, pričom sa ustanovuje rozsah záznamov, ktoré je povinný správca úverov uchovávať a retenčnú dobu 10 rokov od dátumu ukončenia zmluvy o spravovaní úverov. Dôležitosť pokynov, ktoré je povinný správca úverov uchovávať si určuje on sám vzhľadom na to, aký pokyn a s akými dôsledkami bol udelený nákupcom úverov, pričom za dôležité pokyny je potrebné považovať akékoľvek pokyny nákupcu úverov, ktoré budú mať priamy alebo nepriamy dopad na dlžníka, ale aj na práva veriteľa v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo na samotnú nesplácanú zmluvu o úvere. Vedenie týchto záznamov je dôležité jednak na možnú ochranu dlžníka, ako aj na možnosť preskúmania zo strany Národnej banky Slovenska v rámci výkonu dohľadu.

K § 14 (Správca úverov z iného členského štátu)

V rámci zabezpečenia cezhraničného fungovania správcov úverov, môže správca úverov z iného členského štátu vykonávať spravovanie úverov aj na území Slovenskej republiky, a to v rozsahu, v akom je oprávnený ho vykonávať vo svojom domovskom členskom štáte prostredníctvom pobočky alebo na základe práva na slobodné poskytovanie služieb. Musí však tento svoj zámer oznámiť orgánu dohľadu svojho domovského členského štátu, ktoré následne informujú Národnú banku Slovenska. Správca úverov z iného členského štátu musí pred výkonom spravovania úverov počkať buď na oznámenie Národnej banky Slovenska, ktorá potvrdí prijatie informácie od orgánu dohľadu iného členského štátu alebo dva mesiace po zaslaní oznámenia Národnej banke Slovenska, ak oznámenie nebolo doručené. Správca úverov z iného členského štátu nepotrebuje osobitné povolenie od Národnej banky Slovenska, nakoľko na to, aby dostal povolenie vo svojom domovskom členskom štáte musel splniť obdobné

podmienky ako vyžaduje návrh zákona, keďže sa jedná o transpozičné ustanovenia vyplývajúce zo smernice NPL. Rozdiel môže byť napríklad v prípade povolenia prijímať a držať finančné prostriedky. Ide o transpozíciu čl. 13 ods. 1 smernice NPL.

S cieľom zabezpečiť účinný a efektívny dohľad nad cezhraničnými správcami úverov návrh zákona ustanovuje osobitný rámec pre spoluprácu medzi príslušnými orgánmi domovského a hostiteľského členského štátu, prípadne príslušnými orgánmi členského štátu, v ktorom bol úver poskytnutý. Uvedené ustanovenie umožňuje výmenu informácií pri zachovaní ich dôvernosti, služobného tajomstva, ochrany práv jednotlivcov a podnikov, kontroly na mieste a kontroly na diaľku, poskytovanie pomoci, a oznamovanie výsledkov kontrol a inšpekcií a oznamovanie všetkých prijatých opatrení.

Národná banka Slovenska je podľa návrhu zákona oprávnená vykonávať dohľad aj nad správcom úverov z iného členského štátu, ktorý vykonáva činnosť na území Slovenskej republiky. O výsledkoch kontroly je povinná informovať orgány dohľadu domovského členského štátu, prípadne požiadať orgány dohľadu domovského členského štátu o prijatie opatrení potrebných na skončenie protiprávneho stavu a na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov. To isté sa podľa odseku 7 poslednej vety uplatňuje aj v prípade, ak bol úver poskytnutý na území Slovenskej republiky, ale Národná banka Slovenska nie je v postavení orgánu dohľadu hostiteľského a ani domovského členského štátu. Ide napríklad o situáciu, kedy nesplácaný úver spravuje správca úverov z iného členského štátu na území svojho domovského členského štátu. Pokiaľ aj napriek tomuto oznámeniu správca úverov z iného členského štátu zotrúva v porušovaní ustanovení návrhu zákona, je Národná banka Slovenska oprávnená uložiť správcovi úverov z iného členského štátu primerané opatrenia potrebné na skončenie protiprávneho stavu a na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov za splnenia aspoň jednej z podmienok ustanovených v odseku 9, a to bez ohľadu na nápravné opatrenia, vrátane sankcií uložených príslušným orgánom dohľadu domovského členského štátu správcu úverov. Naliehavým prípadom možno rozumieť situácie, kedy sú kolektívne záujmy dlžníkov závažne ohrozené a je vysoká pravdepodobnosť, že budú porušené ak bude protiprávny stav naďalej pretrvávať a z toho dôvodu, v tomto prípade prináleží právomoc uložiť správcovi úverov z iného členského štátu primerané opatrenia Národnej banke Slovenska, pretože orgán dohľadu domovského členského štátu nedokáže konať tak rýchlo a efektívne ako orgán dohľadu hostiteľského členského štátu. Typickým prípadom ohrozenia kolektívnych záujmov dlžníkov môže byť používanie agresívnych alebo klamlivých obchodných praktík pri vymáhaní (kolektívnym záujmom je rozhodovanie spotrebiteľov na základe pravdivých a úplných informácií, bez obťažovania, nátlaku alebo neprimeraného vplyvu).

V závažných prípadoch môže Národná banka dočasne zakázať tomuto správcovi činnosť na území Slovenskej republiky. Ide o transpozíciu čl. 14 ods. 6 až 10 a 12 a čl. 22 ods. 2 smernice NPL.

K § 15 (Cezhraničné fungovanie správcu úverov)

Ustanovenie paragrafu 15 rozoberá opačnú situáciu ako paragraf 14. V tomto prípade ide o požiadavky, ktoré musí splniť správca úverov, ktorého domovským členským štátom je

Slovenská republika na to, aby mohol vykonávať spravovanie úverov v inom členskom štáte. V prvom rade si musí splniť notifikačnú povinnosť voči Národnej banke Slovenska, ktorej musí oznámiť všetky informácie obsiahnuté v odseku 1 písmeno a) až k). Bez splnenia notifikačnej povinnosti alebo bez poskytnutia všetkých potrebných informácií nemôže správca úverov vykonávať spravovanie úverov v inom členskom štáte. Taktiež takéto spravovanie v inom členskom štáte je oprávnený vykonávať iba správca úverov, ktorý získal povolenie podľa paragrafu 3 návrhu zákona a nie subjekt podľa paragrafu 1 odsek 2 písmeno a) bod 3, ktorý môže vykonávať spravovanie úverov bez osobitného povolenia správcu úverov iba na území Slovenskej republiky. Pokiaľ chce tento subjekt vykonávať spravovanie aj cezhranične, je potrebné, aby získal licenciu správcu úverov podľa paragrafu 3. Týmto sa preberá čl. 13 ods. 2 smernice NPL.

Po prijatí oznámenia, ktoré spĺňa požadované náležitosti, zašle Národná banka Slovenska informácie príslušnému orgánu dohľadu hostiteľského členského štátu, a to do 45 dní od doručenia oznámenia. Pokiaľ Národná banka Slovenska túto povinnosť nesplní, je správca úverov oprávnený obrátiť sa na príslušný súd na základe § 242 Správneho súdneho poriadku. Termín, kedy môže správca úverov začať vykonávať činnosť v inom členskom štáte sa riadi rovnakými pravidlami ako v paragrafe 14. V tomto prípade ide o transpozíciu čl. 13 ods. 3 až 6 smernice NPL.

Národná banka Slovenska je oprávnená v plnej miere vykonávať dohľad a ukladať nevyhnutné opatrenia potrebné na skončenie protiprávneho stavu a sankcie v prípade porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na vykonávanie spravovania úverov, okrem prípadu dohľadu na mieste, kedy je Národná banka Slovenska povinná požiadať príslušné orgány dohľadu hostiteľského členského štátu o súčinnosť a postupovať v súlade s právom hostiteľského členského štátu. Odsek 8 ukladá Národnej banke Slovenska informačnú povinnosť vo vzťahu k orgánu dohľadu hostiteľského členského štátu, ak tento poskytne dôkazy ohľadom porušenia právnych predpisov správcom úverov vykonávajúcim spravovanie na území hostiteľského členského štátu. Národná banka Slovenska oznámi informácie o konaní, o uložení sankcie alebo nápravného opatrenia alebo o ich neuložení s odôvodnením, prečo sa takto rozhodla, a to do dvoch mesiacov od prijatia žiadosti od tohto orgánu dohľadu hostiteľského členského štátu. Ide o transpozíciu čl. 14 ods. 2 a 3, 5 a 11 a čl. 22 ods. 5 smernice NPL.

K § 16 (Využívanie poskytovateľa úverových služieb)

Správca úverov nemusí vykonávať spravovanie úverov sám, ale môže využívať služby poskytovateľa úverových služieb, nemôže však na neho preniesť výkon všetkých činností spravovania úverov, minimálne jednu činnosť musí vykonávať sám správca úverov. Aj napriek tomu, že v prípade využitia služieb poskytovateľa úverových služieb reálne vykonáva tieto činnosti poskytovateľ úverových služieb, zodpovedný podľa tohto návrhu zákona za tento výkon ostáva správca úverov a rovnako je aj zodpovedný voči nákupcovi úverov podľa zmluvy medzi správcom úverov a nákupcom úverov. Zmluvný vzťah medzi správcom úverov a nákupcom úverov a povinnosti správcu úverov voči nákupcovi úverov sa externým zabezpečením činností spravovania úveru poskytovateľmi úverových služieb nebudú meniť.

Pri žiadosti o udelenie povolenia musí správca úverov spĺňať všetky podmienky na udelenie povolenia, aj keď neplánuje vykonávať všetky činnosti sám, rovnako po ukončení externého zabezpečovania činností spravovania úverov musí mať správca úverov potrebné odborné znalosti a zdroje na to, aby bol schopný zabezpečiť výkon týchto činností sám.

Správcovia úverov sú zodpovední za zabezpečenie toho, aby externé zabezpečovanie ich činností spravovania úveru poskytovateľmi úverových služieb neviedlo k neprimeranému operačnému riziku ani k nedodržiavaniu akýchkoľvek požiadaviek práva Európskej únie alebo Slovenskej republiky zo strany poskytovateľa úverových služieb, ani neobmedzovalo schopnosť Národnej banky Slovenska vykonávať dohľad a chrániť práva dlžníka. Tieto ustanovenia sú transpozíciou čl. 12 ods. 1 smernice NPL.

Správca úverov je povinný pred začatím využívania služieb poskytovateľa úverových služieb informovať o takomto zabezpečovaní činnosti nákupcu úverov, Národnú banku Slovenska, prípadne príslušné orgány dohľadu členského štátu, v ktorom vykonáva spravovanie úverov. Orgány dohľadu je správca úverov povinný informovať aj v prípade ukončenia využívania týchto služieb. Ďalej správca úverov musí viesť a uchovávať záznamy o zmluve, ako aj dôležité pokyny dané poskytovateľovi úverových služieb 10 rokov od ukončenia zmluvy o externom zabezpečovaní služieb. Dôležitosť pokynov sa posudzuje s ohľadom na mieru zásahu voči dlžníkovi, nakoľko tento je chránený právnymi predpismi upravujúcimi ochranu spotrebiteľa. V tomto prípade ide o transpozíciu čl. 12 ods. 2 až 4 smernice NPL.

Odsek 6 preberá ustanovenie čl. 12 ods. 5 smernice NPL, podľa ktorého sa zakazuje poskytovateľovi úverových služieb prijímať a držať finančné prostriedky, a to aj keby sám správca úverov mal povolenie, ktoré by obsahovalo právo prijímať a držať finančné prostriedky. Ide teda o funkcionality, ktorou správca úverov nemôže poveriť poskytovateľa úverových služieb. Dôvodom je, že poskytovateľ úverových služieb nepodlieha podmienkam a povinnostiam na udelenie povolenia, a teda neposkytuje dostatočné záruky na to, aby mohol vykonávať takúto činnosť vo vzťahu k dlžníkovi.

K § 17 (Poskytovanie informácií pre nákupcu úverov)

Banky alebo pobočky zahraničnej banky musia na základe paragrafu 17 vo vzťahu k nákupcom úverov dodržiavať určité informačné a notifikačné povinnosti, nakoľko dôležitým predpokladom na prevzatie úlohy nákupcov úverov a správcov úverov je možnosť prístupu ku všetkým relevantným informáciám pri súčasnom dodržiavaní pravidiel Európskej Únie a vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa ochrany údajov.

V tejto súvislosti odsek 1 preberá čl. 15 ods. 1 smernice NPL a ustanovuje povinnosť, aby úverové inštitúcie poskytovali potenciálnym nákupcom úverov podrobné informácie, a tak im umožnili vykonať vlastné posúdenie hodnoty práv veriteľa podľa nesplácanej zmluvy o úvere alebo samotnej nesplácanej zmluvy o úvere. Úverové inštitúcie sú povinné poskytovať tieto informácie počas procesu len raz, a to buď v počiatočnej fáze, alebo v nasledujúcich fázach, ale v každom prípade pred uzavretím zmluvy o prevode. Táto povinnosť poskytovať informácie je nevyhnutná a odôvodnená, aby potenciálni nákupcovia úverov mohli prijímať informované

rozhodnutia pred uzavretím transakcie, a preto je legitímne, aby úverové inštitúcie poskytovali potenciálnym nákupcom úverov osobné údaje dlžníkov. Takéto informácie sa prísne obmedzujú na tie, ktoré sú nevyhnutné na to, aby potenciálni nákupcovia úverov mohli posúdiť hodnotu práv veriteľa podľa nesplácanej zmluvy o úvere alebo hodnotu samotnej nesplácanej zmluvy o úvere, ako aj pravdepodobnosť návratnosti hodnoty danej zmluvy.

Odsek 2 preberá čl. 16 ods. 1 smernice NPL. Informácie podľa tohto odseku je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná poskytnúť nákupcovi úverov vo formáte vzorov, ktoré budú uvedené vo vykonávacích technických predpisoch Európskej komisie.

Zmyslom vytvorenia týchto vzorov je posilnenie dátovej infraštruktúry úverových inštitúcií zavedením jednotných a štandardizovaných údajov o nesplácaných zmluvách o úvere. EBA vypracovala vzory údajov, ktoré poskytujú informácie o úverových expozíciách v bankovej knihe a umožňujú potenciálnym kupujúcim posúdiť hodnotu nesplácaných zmlúv o úvere a vykonať ich hĺbkové preskúmanie. Uplatňovaním takýchto vzorov údajov na nesplácané zmluvy o úvere sa obmedzí informačná asymetria medzi potenciálnymi kupujúcimi a predávajúcimi zmlúv o úvere, a tým sa prispeje k rozvoju fungovania sekundárneho trhu v Európskej únii.

Uvedená povinnosť sa vzťahuje len na prevody nesplácaných zmlúv o úvere a nezahŕňa komplexné transakcie, pri ktorých sú nesplácané zmluvy o úvere zahrnuté ako časť takejto transakcie, vrátane predajov pobočiek, predajov oblastí obchodných činností alebo predajov portfólií klientov, ktoré nie sú obmedzené na nesplácané zmluvy o úvere, a prevodov ako súčasti prebiehajúcej reštrukturalizačnej operácie predávajúcej úverovej inštitúcie v rámci insolvenčného konania, riešenia krízových situácií alebo likvidácie.

V záujme dodržiavania zásady proporcionality sa tieto požiadavky na informácie vzťahujú na úverové inštitúcie primeraným spôsobom so zreteľom na povahu a veľkosť úverov. Rozsah povinnosti úverových inštitúcií dodržiavať vzory údajov zároveň zohľadňuje dátum uzavretia nesplácaných zmlúv o úvere.

K § 18 (Informačné povinnosti pri prevode práv veriteľa v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo nesplácanej zmluvy o úvere)

Ustanovenie paragrafu 18 transponuje článok 15 smernice NPL. Od banky alebo pobočky zahraničnej banky sa pri prevádzaní nesplácanej zmluvy o úvere vyžaduje, aby dvakrát ročne, a to do 15 dní od uplynutia kalendárneho polroka informovala Národnú banku Slovenska a príslušné orgány dohľadu hostiteľského členského štátu minimálne o súhrnnom nesplatenom zostatku prevádzaných úverových portfólií, ako aj o počte a rozsahu zahrnutých úverov, prípadne práv a o tom, či prevod zahŕňa zmluvy o úvere uzavreté so spotrebiteľmi, prípadne typ aktív, ktoré zabezpečujú tieto zmluvy. V prípade každého úverového portfólia prevedeného v rámci jednej transakcie by poskytnuté informácie mali zahŕňať kód LEI nákupcu úverov alebo prípadne jeho zástupcu, alebo ak nie je k dispozícii, totožnosť a adresu nákupcu úverov a prípadne jeho zástupcu v Európskej únii. Rovnakú informačnú povinnosť voči Národnej banke Slovenska ako je v odseku 2 má aj úverová inštitúcia z iného členského štátu, ktorá prevádza

nesplácanú zmluvu na nákupcu úverov na území Slovenskej republiky. Rovnako informácie v odseku 2, prípadne ďalšie informácie nad rámec vymenovaných, je Národná banka Slovenska povinná oznámiť príslušným orgánom dohľadu domovského členského štátu nákupcu úverov, ak je to potrebné.

Uvedené je transpozíciou čl. 15 ods. 2 a 4 smernice NPL.

Vyššie uvedený presun údajov a informácií musí byť v súlade s nariadením GDPR na zabezpečenie ochrany dlžníka a jeho práva na súkromie. Týmto ustanovením sa preberá čl. 15 ods. 5 smernice NPL.

K § 19 (Povinnosti nákupcu úverov)

Tento paragraf je transpozíciou čl. 17. Nákupca úverov (FOP, PO), ktorý má bydlisko, sídlo alebo ústredie na území Slovenskej republiky alebo iného členského štátu a sám nie je správcom úverov, je povinný vymenovať subjekt podľa § 1 ods. 2 písm. a) prvého alebo tretieho bodu alebo správcu úverov, na vykonávanie spravovania úverov týkajúce sa práv veriteľa v súvislosti s nespĺcanou zmluvou o úvere alebo samotnej nespĺcanej zmluvy o úvere, a to v prípadoch, kedy ide o zmluvy o úvere uzavreté so spotrebiteľom, fyzickou osobou – podnikateľom, správcom alebo spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov zastupujúcich vlastníkov bytov a nebytových priestorov a s mikropodnikom, malým a stredným podnikom.

To isté platí aj pre nákupcu úverov, ktorý nemá bydlisko, sídlo ani ústredie na území Slovenskej republiky ani iného členského štátu, avšak ten vymenúva správcu úverov alebo subjekt podľa § 1 ods. 2 písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu prostredníctvom svojho zástupcu ustanoveného na základe § 21.

Nákupca úverov ako subjekt, nad ktorým je vykonávaný dohľad nad dodržiavaním povinností Národnou bankou Slovenska, je povinný postupovať pri nákupe práv veriteľa v súvislosti s nespĺcanou zmluvou o úvere alebo samotnej nespĺcanej zmluvy o úvere podľa návrhu tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Úroveň ochrany spotrebiteľov a ostatných dlžníkov tým nie je dotknutá.

Uložené povinnosti v odsekoch 4 a 6 sa výlučne vzťahujú na nespĺcané zmluvy o úvere, prostredníctvom ktorých bol poskytnutý spotrebiteľský úver podľa zákona č. 129/2010 Z. z. alebo úver na bývanie podľa zákona č. 90/2016 Z. z. Oproti takejto právnej úprave nie je potrebné, aby nákupca úverov alebo správca úverov využíval údaje o finančných záväzkoch spotrebiteľa obsiahnutých v registroch podľa č. 129/2010 Z. z., resp. zákona č. 90/2016 Z. z. z dôvodu, že neposudzuje schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver alebo úver na bývanie. Povinnosť nákupcu úverov a správcu úverov sa preto obmedzuje výlučne na povinnosť poskytovať a aktualizovať údaje o dlžníkoch po prevode práv veriteľa v súvislosti s nespĺcanou zmluvou o úvere alebo samotnej nespĺcanej zmluvy o úvere v rozsahu a spôsobom, v akom sa evidujú v príslušných registroch. Tým sa zabezpečí kontinuita evidencie záväzkov spotrebiteľov až do úplného splnenia alebo iného spôsobu zániku záväzku.

Ak má nákupca úverov povinne určeného zástupcu, tento zástupca je zodpovedný za plnenie povinností uložených nákupcovi úverov a je povinný poskytovať súčinnosť pri výkone dohľadu Národnej banky Slovenska.

Správca úverov alebo zákonom určený subjekt, ktorých vymenoval nákupca úverov, je povinný plniť v mene nákupcu úverov povinnosti určené v tomto zákonom ustanovení. Ak nákupca úverov nevymenoval správcu úverov alebo iný zákonom určený subjekt, je plne zodpovedný za plnenie určených povinností.

K § 20 (Využívanie služieb správcov úverov alebo iných subjektov)

Týmto paragrafom sa transponuje čl. 18 smernice NPL. Pokiaľ nákupca úverov nemá povolenie pre správcu úverov a ani nie je subjektom podľa § 1 ods. 2 písm. a) prvého alebo tretieho bodu je povinný na spravovanie nesplácanej zmluvy vymenovať správcu úverov alebo subjekt podľa § 1 ods. 2 písm. a) prvého alebo tretieho bodu, informuje o tejto skutočnosti Národnú banku Slovenska spolu s identifikačnými údajmi subjektu, ktorý bude vykonávať spravovanie nesplácaného úveru, a to najneskôr v deň, kedy spravovanie úverov začal. Dôvodom je, aby relevantné príslušné orgány mohli vykonávať ich právomoci v oblasti dohľadu, pokiaľ ide o správanie správcu úverov alebo úverovej inštitúcie alebo neúverovej inštitúcie, ktorá je veriteľom podľa osobitného predpisu, voči dlžníkovi. Nákupcovia úverov sú povinní tiež včas informovať príslušné orgány zodpovedné za dohľad nad nimi, ak spolupracujú s iným správcom úverov, úverovou inštitúciou alebo neúverovou inštitúciou, ktorá je veriteľom podľa osobitného predpisu, ako aj pri každej zmene tohto subjektu.

Národná banka Slovenska je následne povinná vyššie uvedené informácie zaslať príslušným orgánom dohľadu hostiteľského členského štátu, príslušným orgánom dohľadu členského štátu, v ktorom bol úver poskytnutý a príslušným orgánom dohľadu domovského členského štátu nového správcu úverov, ak týmto orgánom dohľadu nie je Národná banka Slovenska.

K § 21 (Zástupca nákupcu úverov z tretích krajín)

Ide o transpozíciu čl. 19 ods. 1 a 2 smernice NPL. Aby bolo vymáhanie povinností ustanovených v návrhu zákona jednoduchšie, odsek 1 zabezpečuje, aby v prípade, keď sa uzatvára prevod nesplácanej zmluvy o úvere, nákupca úverov z tretej krajiny písomne určil zástupcu, ktorý má bydlisko v Európskej únii alebo ktorý má svoje sídlo, alebo ak podľa jeho vnútroštátneho práva nemá sídlo, jeho ústredie v Európskej únii a určil poverenie, aby sa príslušné orgány okrem nákupcu úverov alebo namiesto nákupcu úverov obracali aj naňho. Uvedený zástupca je zodpovedný za plnenie povinností uložených nákupcom úverov podľa tohto návrhu zákona bez toho, aby boli dotknuté povinnosti uložené správcom úverov.

K § 22 (Ďalší prevod práv veriteľa)

Tento paragraf je transpozíciou čl. 20 ods. 1 a 3 smernice NPL. Na zabezpečenie efektívneho dohľadu zo strany Národnej banky Slovenska je nevyhnutné, aby pri každom ďalšom prevode nesplácanej zmluvy o úvere, nákupca úverov alebo jeho zástupca oznamoval identifikačné údaje ustanovené v odseku 1 ohľadom nového nákupcu úverov alebo jeho zástupcu Národnej banky Slovenska, a to dvakrát ročne do 15 dní po uplynutí príslušného kalendárneho polroka.

V tejto lehote nákupca úverov alebo jeho zástupca, ktorý prevádza nesplácané zmluvy o úvere, je povinný súhrnne informovať Národnú banku Slovenska aspoň o súhrnnom nesplatenom zostatku prevádzaných úverových portfólií, ako aj o počte a veľkosti zahrnutých úverov a o tom, či prevod zahŕňa zmluvy o úvere uzavreté so spotrebiteľmi a typ aktív, ktorými sú zabezpečené nesplácané zmluvy o úvere.

Národná banka Slovenska ďalej tieto informácie oznámi príslušným orgánom dohľadu hostiteľského členského štátu, ako aj domovského členského štátu nového nákupcu úverov.

Odsek 4 je splnomocňovacím ustanovením, ktoré oprávňuje Národnú banku Slovenska opatrením ustanoviť podrobnosti o štruktúre, forme, metodike na vypracovanie a mieste predkladania údajov nákupcom úverov alebo jeho zástupcom.

K § 23 (Vzťah s dlžníkom)

Ustanoveniami paragrafu 12 sa preberajú čl. 6 ods. 2 písm. b) až d) a čl. 10 ods. 1 až 4 smernice NPL. Tento paragraf obsahuje základné náležitosti na konanie s dlžníkmi, ktoré musia dodržiavať rovnako správcovia úverov a nákupcovia úverov, ako aj subjekty, ktorými sú úverové inštitúcie a veritelia podľa zákona č. 129/2010 Z. z., ktorí nie sú úverovými inštitúciami, ak boli vymenovaní na spravovanie úverov.

Správcovia úverov, nákupcovia úverov a subjekty vymedzené v § 1 ods. 2 písm. a) prvého alebo tretieho bodu sú vo vzťahu k dlžníkovi povinní vždy konať v dobrej viere, zaobchádzať s nimi spravodlivo a s vynaložením odbornej starostlivosti. Nemali by dlžníkov obťažovať, ani im poskytovať zavádzajúce informácie. Pred prvým vymáhaním dlhu a vždy, keď o to požiadajú dlžníci, poskytnú dlžníkom informácie, okrem iného aj o uskutočnenom prevode, totožnosti a kontaktných údajoch nákupcu úverov, a správcu úverov alebo subjektu podľa § 1 ods. 2 písm. a) prvého alebo tretieho bodu, ak bol vymenovaný, ako aj informácie o sumách splatných dlžníkom a vyhlásenie, že sa naďalej uplatňujú všetky príslušné právne predpisy Európskej Únie a Slovenskej republiky, ktoré im zabezpečujú zodpovedajúcu mieru ochrany. Takéto oznámenie môže mať buď listinnú podobu alebo podobu zápisu na inom trvanlivom médiu, ktoré je dlžníkovi dostupné. Osobitná právna úprava týkajúca sa oznámení vo vzťahu k dlžníkovi vymedzená návrhom zákona nezasahuje do požiadaviek upravujúcich oznámenie pri postúpení pohľadávky ustanovených zákonom č. 40/1964 Zb. Občianky zákonník.

Aj keď sa táto právna úprava čiastočne prekrýva s právnou úpravou nekalých obchodných praktík (smernica EP a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách a príslušné transpozičné opatrenia), je širšia najmä v dvoch aspektoch:

1. chráni všetkých dlžníkov bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú v postavení spotrebiteľa,
2. vzťahuje sa celý vzťah nákupcu úveru alebo správcu úveru k dlžníkovi bez ohľadu na to, či je konkrétne správanie možné klasifikovať ako obchodnú praktiku v zmysle čl. 2 písm. d) smernice 2005/29/ES.

Návrh zákona v posledných troch odsekoch ustanovuje ďalšie podmienky a povinnosti správcov úverov, ktorí majú povolenie na prijímanie a držanie finančných prostriedkov od

dlžníka. V prípadoch, keď je správca úverov oprávnený prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov a má na to udelené aj povolenie, uplatňujú sa naňho dodatočné požiadavky s cieľom zmierniť riziká, ktoré by mohli vzniknúť v prípade platobnej neschopnosti, a to požiadavky na oddelenie účtov a finančných prostriedkov. Aj keď dlžník spláca na oddelený samostatný platobný účet správcu úverov, tieto finančné prostriedky sa považujú za zaplatené nákupcovi úverov, ďalšie vyrovnanie medzi správcou úverov a nákupcom úverov riešia podmienky ustanovené v zmluve medzi nimi podľa § 13. Tieto finančné prostriedky sú preto, v súlade so zabezpečením ochrany dlžníka, vylúčené z majetku správcu úverov a nevzťahuje sa na ne napríklad exekúcia v prípade vedenia exekučného konania voči správcovi úverov.

Pokiaľ správca úverov prijíma a drží finančné prostriedky, je povinný splniť informačnú povinnosť voči dlžníkovi, a to doručiť dlžníkovi potvrdenie o zaplatení platby alebo list o oddĺžení po každej prijatej platbe, buď v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu. V rámci možnosti zaslať informáciu aj na inom trvanlivom médiu sa považuje povinnosť za splnenú, aj keď správca úverov dlžníkovi potvrdí prijatie finančných prostriedkov formou napr. e-mailu, SMS alebo notifikácie v aplikácii. Aby sa zamedzilo nadmernému administratívne a finančnému zaťaženiu správcu úverov obzvlášť ak si dlžník zvolí papierovú formu, návrh zákona ustanovuje, že takúto informáciu správca úverov zašle dlžníkovi raz za kalendárny mesiac po mesiaci, v ktorom boli prostriedky dlžníka prijaté správcou úverov na jeho platobný účet, tzn. za tie kalendárne mesiace, v ktorých dlžník nespláca správca úverov nemusí zasielať predmetnú informáciu (pozn.: smernica NPL vyslovene neustanovuje, že má byť potvrdenie zaslané „po každej platbe“ ale ustanovuje „vždy po prijatí finančných prostriedkov“, pričom smernica NPL neurčuje, že to musí byť ihneď, bezodkladne a pod.).

Ak domovský členský štát správcu úverov zakazuje správcou úverov prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, správca úverov nemôže vykonávať takúto činnosť, a to ani vo svojom domovskom členskom štáte, ani v žiadnom hostiteľskom členskom štáte, aj keď hostiteľský členský štát povoľuje prijímanie a držbu finančných prostriedkov, a to práve z toho dôvodu, že správca úverov na tento účel nedostal povolenie od svojho domovského členského štátu. Naopak, ak domovský členský štát povoľuje správcou úverov prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov a zahrnie do svojho vnútroštátneho práva príslušné požiadavky, správca úverov by mal mať možnosť prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov vo svojom domovskom členskom štáte, ako aj v ktoromkoľvek hostiteľskom členskom štáte, ktorý tiež povoľuje prijímanie a držbu finančných prostriedkov od dlžníkov. Ak niektorý hostiteľský členský štát nepovoľuje prijímanie a držanie finančných prostriedkov od dlžníkov, správca úverov nesmie prijímať a držať finančné prostriedky v danom hostiteľskom členskom štáte, aj keď na to má povolenie v domovskom členskom štáte.

K § 24 (Dohľad)

Tento paragraf je transpozíciou čl. 21 smernice NPL. Dohľad nad dodržiavaním povinností správcov úverov a nákupcov úverov vykonáva Národná banka Slovenska. V rozsahu povinností stanovených týmto zákonom je dohľad v obmedzenom rozsahu vykonávaný aj nad poskytovateľmi úverových služieb. Národná banka Slovenska vykonáva aj dohľad nad dodržiavaním povinností bánk a pobočiek zahraničných bánk podľa tohto návrhu zákona, ten

sa však riadi najmä pravidlami stanovenými v zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Národná banka Slovenska vykonáva v postavení orgánu dohľadu domovského štátu aj dohľad nad činnosťou správcu úverov so sídlom v Slovenskej republike, ktorý vykonáva spravovanie úverov v inom členskom štáte Únie.

Postavenie nákupcu úverov alebo jeho zástupcu nepodlieha žiadnemu povoleniu alebo registrácii. Nákupcom úverov sa môže stať akákoľvek právnická osoba alebo fyzická osoba, ktoré konajú v rámci svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti. Zástupcom nákupcu úverov sa môže stať akákoľvek osoba so sídlom v Európskej únii. Preto je aj dohľad Národnej banky Slovenska nad týmito subjektmi obmedzený na dodržiavanie povinností nákupcov úverov výslovne uvedené v návrhu zákona.

Komplementárnou právomocou k dohľadu nad správcami úverov je právomoc vyšetrovať a sankcionovať činnosť, ktorá naplňa materiálne znaky spravovania úverov, ale daný subjekt ju vykonáva bez potrebného povolenia Národnej banky Slovenska alebo iného príslušného orgánu dohľadu členského štátu Európskej únie. Primerane sa použijú pravidlá zákona č. 747/2004 Z. z. (najmä ustanovenia o dohľade na mieste a dohľade na diaľku pri vyšetrovaní, ustanovenia o konaní vo veciach dohľadu pri rozhodovaní o udelení správnej sankcie), ako keby bol dotknutý subjekt dohliadaným subjektom.

Smernica NPL vo svojich ustanoveniach spája dohľad nad ochranou osobných údajov a dohľad na finančnom trhu. Toto spojenie si vyžaduje užšiu spoluprácu Národnej banky Slovenska a Úradu na ochranu osobných údajov, najmä výmenu informácií pri výkone dohľadu. Odsek 5 predstavuje všeobecný právny základ pre takúto spoluprácu, špecifické parametre spolupráce stanoví dohoda o vzájomnej spolupráci. Dohoda o vzájomnej spolupráci medzi orgánmi dohľadu je bežne používaným inštrumentom pre výmenu informácií medzi rôznymi orgánmi verejnej moci (viď. napr. § 3 ods. 3 zákona o dohľade nad finančným trhom), pričom jej cieľom je zaistiť hladké zdieľanie potrebných informácií pri súčasnom zabezpečení vysokej úrovne ochrany osobných údajov a služobného tajomstva.

K § 25 (Opatrenia na nápravu)

Ustanoveniami tohto paragrafu sa implementuje čl. 22 ods. 1 smernice. Návrh zákona systematicky odlišuje opatrenia na nápravu v § 25 od sankcií v užšom zmysle slova, najmä vo forme peňažnej pokuty v § 26 až 28. Opatrenia (§25) sa od sankcií v užšom zmysle slova (§ 26 až § 28) líšia v nasledovných znakoch: 1. opatrenia nemajú trestajúcu povahu, ich účelom je vynútenie správania v súlade so zákonom, odstránenia protiprávneho stavu, resp. obnovenia stavu požadovaného zákonom; 2. opatrenie je možné uložiť pri porušení ktorejkoľvek povinnosti vyplývajúcej z predvetia odseku 1; 3. pokiaľ Národná banka Slovenska ukladá iba opatrenie na nápravu podľa § 25, neskúma podrobne kritériá pre ukladanie sankcií v § 29 ods. 3; 4. v konaní o uložení opatrenia sa neuplatnia zásady trestného práva. Naproti tomu sankcie podľa § 26 až § 28: 1. majú trestajúcu povahu, ich účelom je potrestanie protiprávneho konania subjektu (represia), ako aj individuálna a generálna prevencia; 2. sankcie je možné uložiť iba

za konkrétne porušenia zákona, ktorých skutkové podstaty sú uvedené v § 26 ods. 1, § 27 ods. 1 a § 28 ods. 1, čím je posilnená zásada zákonnosti trestania; 3. pri ukladaní sa použijú kritériá podľa § 29 ods. 3; 4. v konaní sa uplatnia zásady trestného práva. V konaní o porušení, ktoré nie je vymenované v § 26 ods. 1, § 27 ods. 1 a § 28 ods. 1, je Národná banka Slovenska oprávnená uložiť iba opatrenie na nápravu. V takomto konaní sa neukladá sankcia s povahou trestu, a preto sa naň ani neuplatnia zásady trestného práva. To by malo prispieť k rýchlejšiemu a efektívnejšiemu správnenému konaniu a skoršiemu rozhodnutiu vo veci. Aj pri ukladaní konkrétneho opatrenia na nápravu je Národná banka Slovenska povinná postupovať primerane s prihliadnutím na okolnosti prípadu, ako aj na dohliadaný subjekt.

Odsek 1 obsahuje demonštratívny zoznam opatrení na nápravu. Národná banka Slovenska môže v prvom rade prikázať odstránenie nedostatku. To znamená, že v rozhodnutí identifikuje, v čom daný nedostatok (porušenie zákonného pravidla) spočíva a dohliadanému subjektu stanoví lehotu na nápravu. Pokiaľ Národná banka Slovenska prikáže zjednanie nápravy, znamená to, že okrem identifikácie nedostatku a príkazu na jeho odstránenie vo výroku a odôvodnení rozhodnutia určí aj špecifický spôsob, akým má byť náprava dosiahnutá.

Národná banka Slovenska môže dohliadanému subjektu obmedziť alebo zakázať ktorúkoľvek z činností spravovania úverov, pokiaľ nedostatok spôsobuje, že túto činnosť nie je možné vykonávať bez ďalšieho ohrozenia chránených záujmov. Takýto zákaz je časovo ohraničený do odstránenia nedostatku. Zvyčajne bude takýto zákaz vydaný ako predbežné opatrenie.

Národná banka Slovenska môže prikázať správcovi úverov, aby odvolal osoby v riadiacich alebo kľúčových funkciách, pokiaľ nespĺňajú požiadavky odbornej spôsobilosti, bezúhonnosti alebo dobrej povesti podľa § 6 návrhu zákona. To platí tak v prípade, ak daná osoba niektorú z požiadaviek prestane spĺňať (napríklad v dôsledku právoplatného odsúdenia) ako aj vtedy, ak sa ukáže, že daná osoba požiadavku nikdy nespĺňala.

Národná banka Slovenska môže prikázať správcovi úverov, aby upravil alebo aktualizoval svoje interné politiky, mechanizmy správy, riadenia a vnútornej kontroly tak, aby boli v súlade s požiadavkami a cieľmi návrhu zákona.

Národná banka Slovenska môže zakázať správcovi úverov vykonávať spravovanie úverov v inom členskom štáte. Osoba s povolením správcu úverov je oprávnená vykonávať spravovanie úverov v inom členskom štáte len na základe notifikácie Národnej banke Slovenska, pričom o takomto rozšírení činnosti sa nevedie pred Národnou bankou Slovenska žiadne konanie. Pokiaľ by sa ukázalo, že správca úverov nie je schopný zabezpečiť výkon tejto činnosti v inom členskom štáte v súlade s požiadavkami slovenského práva alebo práva hostiteľského členského štátu, Národná banka Slovenska rozhodnutím spravovanie úverov v inom členskom štáte zakáže.

Aj keď návrh zákona v § 16 správcovi úverov umožňuje, aby niektoré činnosti vykonával prostredníctvom tretích osôb (poskytovateľov úverových služieb), súčasne stanoví zásadu, že zodpovedný za dodržiavanie všetkých povinností podľa tohto návrhu zákona je správca úverov.

Takýto vzťah musí súčasne spĺňať všetky podmienky podľa § 16 ods. 2; pokiaľ by ich nespĺňal, môže Národná banka Slovenska prikázať správcovi úverov, aby obmedzil výkon niektorých činností spravovania úverov, ktoré vykonáva prostredníctvom inej osoby, alebo aby tieto činnosti prostredníctvom inej osoby nevykonával.

Opatrenie na nápravu sa ukladá správnym rozhodnutím vydaním v konaní podľa zákona o dohľade nad finančným trhom.

Ak je splnená niektorá z podmienok, môže byť opatrenie vydané ako predbežné opatrenie podľa § 26 návrhu zákona o dohľade nad finančným trhom. V zmysle cieľov dohľadu nad finančným trhom je možné vydanie predbežného opatrenia iba za účelom ochrany pred bezprostredným ohrozením kolektívnych práv dlžníkov (zvyčajne zraniteľnejších skupín dlžníkov, akými sú spotrebitelia, podnikatelia – fyzické osoby alebo mikropodniky), riadneho fungovania a integrity finančných trhov alebo stability finančného systému. Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce ohrozenie v jednom členskom štáte, pričom týmto štátom môže byť aj hostiteľský členský štát správcu úverov so sídlom v Slovenskej republike. Splnenie hmotnoprávnej podmienky musí Národná banka Slovenska v rozhodnutí odôvodniť.

Osoba, ktorej Národná banka Slovenska uložila opatrenie na nápravu, informuje Národnú banku Slovenska bez zbytočného odkladu o odstránení nedostatku a o spôsobe nápravy. V závislosti od harmonogramu lehôt na splnenie opatrení môže Národná banka Slovenska v rozhodnutí určiť aj iné lehoty.

V nasledujúcich ustanoveniach sú vymenované skutkové podstaty správnych deliktov na úseku nákupu a spravovania úverov a sankcie, ktoré za ne môže Národná banka Slovenska udeliť. Sankcie v širšom zmysle zahŕňajú peňažné pokuty, opatrenia na nápravu podľa § 25, ako aj iné sankcie podľa tohto návrhu zákona alebo osobitných právnych predpisov.

K § 26 (Sankcie)

Týmto paragrafom dochádza k transpozícii čl. 23 ods. 1 písm. a) až d), i) až m) smernice NPL. Sankciami sú pokuty, opatrenia na nápravu alebo iné sankcie, pričom v tomto štádiu sú opatrenia na nápravu považované za sankcie v širšom zmysle a ich režim je odlišný od režimu opatrení na nápravu v zmysle § 25. V odseku 1 sú vymenované skutkové podstaty správnych deliktov, ktorých sa môže dopustiť správca úverov. V snahe jasne formulovať, ktoré nedostatky, respektíve porušenia považuje zákonodarca za tak závažné, že majú byť trestané vysokou peňažnou pokutou alebo odobratím povolenia, sme zvolili formu taxatívneho zoznamu skutkových podstat.

Písmeno a) - porušenie povinnosti správcu úverov vo vzťahu k nákupcovi úverov. Subjektom je správca úverov. Objektom sú povinnosti správcu úverov podľa § 13, čo sú jednak povinnosti osobitne definované v zmluve o spravovaní úverov podľa odseku 2 a ďalej povinnosť informovať o externom zabezpečovaní (outsourcingu) činností spravovania úverov podľa odseku 3 paragrafu 13.

Písmeno b) - Zodpovedným za toto porušenie je správca úverov, ktorý uzavrie s poskytovateľom úverových služieb zmluvu o externom zabezpečovaní spravovania úverov v rozpore s požiadavkami § 16, najmä ak poruší základné zásady tohto vzťahu vymenované pod jednotlivými písmenami § 16 ods. 2.

Písmená c) – e) - porušenie spočíva v takých nedostatkoch mechanizmov správy, riadenia a vnútornej kontroly správcu úverov, ktoré spôsobujú, že nie sú dostatočne napĺňané ciele predpokladané návrhom zákona: dodržiavanie práv dlžníka, ochrana osobných údajov, riadne a férové zaobchádzanie s dlžníkmi a zaznamenávanie a vybavovanie sťažností.

Písmeno f) - skutková podstata transponuje čl. 23 odsek 1 písm. i) smernice NPL a stanovuje sankciu za porušenie povinnosti ustanoviť a ponechať vo funkcii člena riadiaceho orgánu alebo kľúčovej funkcii iba osobu spĺňajúcu požiadavky na odbornú spôsobilosť, bezúhonnosť a dôveryhodnosť.

Písmeno g) - skutková podstata osobitne postihuje porušenie povinností pri vybavovaní sťažností. Tieto povinnosti možno rozdeliť do troch základných skupín:

1. zavedenie riadeného procesu vybavovania sťažností a jeho ukotvenie v interných predpisoch správcu úverov, jeho kontrola, analýza a optimalizácia,
2. pravidlá správania k sťažovateľom,
3. vytváranie a uchovávanie záznamov o procese vybavovania sťažností.

Písm. h) - skutková podstata postihuje prípady, kedy správca úverov porušuje požiadavky na vzťah s dlžníkom podľa § 23. Pri týchto deliktach bude pravidelne dochádzať k jednočinnému súbehu s deliktmi v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov (porušenie pravidiel vzťahu k spotrebiteľom, najmä nekalých obchodných praktík). Keďže riešením tohto súbehu bude uprednostnenie normy upravujúcej závažnejšiu formu deliktu, s poukazom na výšku maximálnej sadzby peňažnej pokuty sa použije úprava na úseku ochrany finančných spotrebiteľov (§ 35f zákona č. 747/2004 Z. z.). Paragraf 26 ods. 1 písm. h) je tak možné považovať za doplnkovú sankčnú normu, ktorej objektom sú tie vzťahy s dlžníkmi pri vymáhaní pohľadávok podľa tohto návrhu zákona, pri ktorých dlžníkom nie je spotrebiteľ.

Písmeno i) - skutková podstata postihuje prípad, kedy správca úverov

1. ktorý je v zmysle § 4 ods. 3 oprávnený prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov pre nákupcu úverov a
2. pôsobí cezhranične v hostiteľskom členskom štáte, pričom
3. hostiteľský členský štát prijímanie peňažných prostriedkom zakázal v zmysle čl. 6 ods. 1 písm. b) smernice NPL,
4. napriek tomu prijíma finančné prostriedky od dlžníkov hostiteľskom členskom štáte.

Písmeno j) - skutková podstata osobitne postihuje neplnenie zákonom predpokladaných opatrení na ochranu nákupcov úverov (§ 11 ods. 3 – požiadavka na vedenie oddeleného účtu s finančnými prostriedkami, ktoré až do ich prevedenia na účet nákupcu úverov pre neho správca úverov spravuje) a ochranu dlžníkov (keďže platba dlhu správcovi úverov má za

následok zánik dlhu veriteľa – nákupcu úverov, potvrdenie o zaplatení podľa § 23 ods. 7 chráni dlžníka pred viacnásobným uplatnením toho istého dlhu).

Písmeno k) - skutková podstata postihuje správcu úverov v prípade porušenia povinnosti, ktorá bola uložená v rozhodnutí Národnej banky Slovenska alebo orgánu dohľadu hostiteľského členského štátu.

Odsek 2 obsahuje základnú sadzbu peňažnej pokuty vo výške 200 000 eur.

Odsek 3 obsahuje zvýšenú sadzbu peňažnej pokuty vo výške 650 000 eur pre prípady, ak osoba spácha delikt podľa odseku 1 kvalifikovaným spôsobom. V ustanovení sa rozlišujú dva kvalifikované spôsoby – obzvlášť závažné porušenie a opakované porušenie.

Miera závažnosti porušenia sa hodnotí s ohľadom na kritériá v § 29 ods. 3.

Opakované porušenie je také porušenie, ku ktorému došlo po tom, ako bol dohliadaný subjekt upozornený orgánom dohľadu na existenciu prvého porušenia a prijatie opatrenia na nápravu. Právoplatné rozhodnutie o prvom porušení pritom nie je nutné.

K § 27

Ide o transpozíciu čl. 23 ods. 5 smernice NPL. Odsek 1 je právnym základom pre deliktnú zodpovednosť osôb v riadiacich a kľúčových funkciách správcu úverov, za porušenia správcu úverov podľa § 26 ods. 1 návrhu zákona. Podmienkou vzniku zodpovednosti je, že návrh zákona a/alebo interný predpis podľa § 5 ods. 1 písm. f) a g) návrhu zákona ukladajú tejto osobe povinnosti pri riadení alebo kontrole činnosti správcu úverov. Zodpovednosť týchto osôb je objektívna, zavinenie sa nevyžaduje. Zavinenie a ďalšie okolnosti však môžu vstupovať do úvah o miere závažnosti porušenia (§ 29 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z. z.), resp. pri ukladaní sankcie (§ 28 ods. 3 tohto návrhu zákona).

Odsek 2 upravuje sadzbu peňažnej pokuty a základ pre jej výpočet.

Uloženie pokuty vo výške viac ako 50% sadzby spôsobuje nedôveryhodnosť tejto osoby v zmysle § 6 ods. 8 písm. d) návrhu zákona.

K § 28

Odsek 1 upravuje skutkové podstaty správnych deliktov nákupcu úverov, ako aj sadzbu peňažnej pokuty vo výške 200 000 eur. Kvalifikovaná skutková podstata a nadväzujúca zvýšená sadzba pokuty je upravená v odseku 2. Ide o transpozíciu čl. 23 ods. 1 písm. e) až g) a k) smernice NPL.

Odsek 3 upravuje skutkovú podstatu deliktu, ktorým je nesplnenie informačných povinností banky podľa § 20 a § 22 návrhu zákona. Prvou je poskytovanie informácií potenciálnym nákupcom úverov v rozsahu určenom vykonávacím nariadením Európskej komisie. Druhou je povinnosť poskytnúť orgánom dohľadu výkaz v polročnej periodicite (ak orgán dohľadu

nestanovil štvrtročnú). Toto ustanovenie definuje iba skutkovú podstatu deliktu, pričom sankciu a pravidlá jej ukladania stanoví sektorový predpis, ktorým je zákon o bankách. Ide o transpozíciu čl. 23 ods. 1 písm. h) smernice NPL.

Kým § 24 ods. 4 návrhu zákona stanoví rámec a právomoc Národnej banky Slovenska pri dohľade nad neoprávneným vykonávaním spravovania úverov, v § 28 ods. 4 je definovaná skutková podstata a sadzba peňažnej pokuty súvisiaceho správneho deliktu.

Odsek 5 – skutková podstata postihuje poskytovateľa úverových služieb, ktorý externe zabezpečuje činnosti spravovania úveru v prípade vážneho porušenia ustanovení tohto zákona. Poskytovateľ úverových služieb je pri vykonávaní činnosti pre správcu úverov povinný dodržiavať všetky povinnosti, ktoré tento zákon alebo iné predpisy pri správe úverov kladú na veriteľa (nákupcu úverov) resp. pre neho konajúceho správcu úverov. Výslovné písomné uznanie tejto zákonnej povinnosti je povinnou náležitosťou zmluvy o externom zabezpečovaní činností spravovania úverov podľa § 16 ods. 2 písm. a) zákona. Okrem týchto povinností je originálne formulovanou povinnosťou poskytovateľa úverových služieb, neodvodenou od povinností veriteľa resp. správcu úverov, jeho povinnosť neprijímať ani nedržať finančné prostriedky od dlžníka podľa § 16 ods. 6 zákona.

Tento zodpovednostný vzťah existuje nezávisle od deliktuálnej zodpovednosti správcu úverov, ktorý poskytovateľa úverových služieb poveril činnosťou pri spravovaní úverov (ktorej základ vyplýva z § 16 ods. 1 druhej vety zákona). V závislosti od okolností porušenia tak Národná banka Slovenska môže uložiť peňažnú pokutu správcovi úverov, poskytovateľovi úverových služieb, alebo obom týmto subjektom.

Pre vznik zodpovednosti poskytovateľa úverových služieb podľa § 28 ods. 5 je tak potrebné

1. porušenie konkrétnej povinnosť poskytovateľa úverových služieb, buď odvodenej od povinností veriteľa resp. správcu úverov alebo vyplývajúcej z § 16 ods. 6 zákona,
2. prekročenie prahu závažnosti porušenia, ktoré sa posudzuje vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu.

K § 29

V paragrafe 28 je transponovaný čl. 23 ods. 4 smernice NPL, pričom sú upravené spoločné pravidlá o deliktuálnej zodpovednosti a ukladaní sankcií.

Odsek 1 ustanovuje subjektívnu premlčaciu dobu 3 rokov od zistenia nedostatku a objektívnu premlčaciu dobu 10 rokov od vzniku nedostatku. Tieto doby (3/10 rokov) sú stanovené v súlade s právnou úpravou ostatných sektorových predpisov finančného trhu.

Odsek 2 zdôrazňuje zásadu, že zodpovednosť nezaniká so zánikom povolenia. Pokiaľ teda dohliadaný subjekt porušil nejakú povinnosť podľa tohto návrhu zákona, nemôže sa vyhnúť stíhaniu a sankciám tým, že požiada o odobratie povolenia. Odobratie povolenia totiž vedie len k zániku povolenia prevádzkovať regulovanú činnosť na finančnom trhu, ale nie k zániku

zodpovednostného vzťahu. Zodpovednosť súčasne prechádza aj na všetkých právnych nástupcov tejto osoby.

V odsek 3 sa stanovuje kritériá, ktoré Národná banka Slovenska zohľadní pri ukladaní sankcie. Tieto kritériá vychádzajú z čl. 23 ods. 4 smernice NPL a predstavujú materiálny korektív vo vzťahu k ukladaniu sankcií podľa návrhu zákona. Na základe zásady proporcionality, v prípade nedostatku na strane správcu úverov, ktorý sa vyskytne počas jeho činnosti, je Národná banka Slovenska oprávnená najprv uložiť opatrenie na nápravu alebo sankciu (pokuta, opatrenie na nápravu alebo iná sankcia) a až následne, pokiaľ toto trestanie nie je efektívne a správca úverov nedostatok neodstráni alebo pokračuje v protiprávnej činnosti, je Národná banka Slovenska oprávnená povolenie odobrať. V prípade, že správca úverov poruší právne predpisy návrhu zákona, ochrany spotrebiteľa a právne predpisy týkajúce sa spravovania úverov hostiteľského členského štátu alebo členského štátu, v ktorom bol úver poskytnutý, závažným spôsobom, nemusí odobrať povolenia predchádzať nápravné opatrenie alebo sankcia.

Odsek 4 rieši situáciu, keď Národná banka Slovenska ukladá sankciu pri súbahu porušení. Je tu využité rovnaké riešenie, aké už existuje v § 35h ods. 3 zákona o dohľade nad finančným trhom. Úhrnná pokuta sa ukladá súčasne za všetky delikty, za ktoré je podľa výroku rozhodnutia daná osoba zodpovedná. Toto ustanovenie iba určuje, ktorá horná a dolná hranica peňažnej pokuty sa má použiť. Mnohosť porušení je súčasne kritériom, ktoré odôvodňuje vyššie hodnotenie závažnosti, a teda aj vyššiu peňažnú pokutu v rámci určeného intervalu.

Keďže účelom § 29 je úprava spoločných pravidiel, toto ustanovenie sa použije pri súbahu porušení voči každému subjektu, ktorému je ukladaná peňažná pokuta podľa tohto zákona – správcovi úverov (§ 26), fyzickej osobe v riadiacej alebo kľúčovej funkcii správcu úverov (§ 27), nákupcovi úverov (§ 28 ods. 1, 2), osobe, ktorá poskytuje služby spravovania úverov podľa tohto zákona bez povolenia podľa § 3 alebo iného oprávnenia (§ 28 ods. 4) alebo poskytovateľovi úverových služieb (§ 28 ods. 5).

Odsek 5 upravuje splatnosť peňažnej pokuty do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty. Výnosy z pokút nie sú príjmom Národnej banky Slovenska, ale príjmom štátneho rozpočtu.

K § 30 (Vybavovanie sťažností)

Ustanovenie paragrafu 29 je transpozíciou článku 24 smernice NPL pri zohľadnení obsahu usmernení európskych orgánov dohľadu nad finančným trhom k vybavovaniu sťažností (napríklad Usmernenia k vybavovaniu sťažností pre sektor cenných papierov (ESMA) a bankový sektor (EBA) z 27. mája 2014, dostupné na tomto odkaze:

[https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/sk - jc 2014 43 - joint_committee - complaints-handling_guidelines.pdf](https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/sk_-_jc_2014_43_-_joint_committee_-_complaints-handling_guidelines.pdf)).

Cieľom ustanovenia je zabezpečiť, aby správcovia úverov zaviedli funkčný systém vybavovania sťažností a náprav pri mimosúdnom riešení sporov prostredníctvom zavedenia

účinných, transparentných a bezplatných postupov. Správcovia úverov sú tieto postupy povinní zverejniť. Zároveň je povinnosťou správcov úverov zaznamenávať prijaté sťažnosti a opatrenia prijaté na ich vyriešenie.

Na označenie protistrany správcu úverov sa na rozdiel od predchádzajúcich ustanovení zákona používa slovo „sťažovateľ“. Je tomu tak z dôvodu, že sťažovateľom môže byť každý, kto sa sťažuje na porušenie svojich práv alebo právom chránených záujmov správcom úverov alebo nákupcom úverov. Existencia hmotnoprávneho vzťahu dlžníka a veriteľa tu nie je podmienkou. Takýmito osobami môžu byť blízke osoby dlžníka, ak ich správca úverov kontaktuje pri vymáhaní. Môžu to byť ale aj osoby, ktoré správca úverov mylne považuje za dlžníka.

Pri vybavovaní sťažností sa správca úverov musí správať v súlade so základnými zásadami vzťahu s dlžníkom, ako sú uvedené v § 23 návrhu zákona:

- a) konať s vynaložením odbornej starostlivosti, spravodlivo a v dobrej viere,
- b) poskytovať sťažovateľovi zrozumiteľné, nezávädzajúce a pravdivé informácie,
- c) rešpektovať a chrániť osobné údaje sťažovateľa a jeho súkromie,
- d) komunikovať so sťažovateľom spôsobom, ktorý sťažovateľa neobťažuje a nevytvára na neho neprimeraný nátlak.

Pri vybavovaní sťažností sú správcovia úverov povinní identifikovať a zmierňovať možné konflikty záujmov. Konflikt záujmov môže typicky vyplývať z funkčného postavenia (kedy osoba, ktorá riadi zamestnancov pri vymáhaní, by bola poverená vybavením sťažnosti na postup pri vymáhaní) alebo osobného vzťahu (osoba, poverená vybavením sťažnosti, by bola v blízkom vzťahu k dlžníkovi alebo k zamestnancovi, na ktorého smeruje sťažnosť).

Na zabezpečenie splnenia všetkých povinností pri vybavovaní sťažností je správca úverov povinný vypracovať vnútorný predpis, ktorým popíše a upraví celý proces vybavovania sťažností tak, aby z neho bolo zrejmé, akým spôsobom sú v činnosti správcu úverov implementované zákonné požiadavky uvedené v § 30.

Postupy sú účinné, ak zistenie nedostatku na základe sťažnosti môže viesť k reálnej náprave v primeranom čase.

Odsek 3 a 4 upravuje, že správca úverov je povinný viesť a uchovávať záznamy o každej prijatej sťažnosti a o postupe nápravy, resp. opatrení prijatom na jej vybavenie. Tieto záznamy vedie a uchováva spôsobom, ktorý umožňuje ich audit orgánom dohľadu a osobami správcu úverov poverenými vnútornou kontrolou, ako aj analýzu údajov v zmysle odseku 4. Množina údajov, ktoré správca úverov používa pri analýze podľa odseku 4 môže byť v zásade širšia, než množina záznamov o sťažnosti a spôsobe jej vybavenia, ktoré je správca úverov povinný uchovávať podľa odseku 3. Retenčná doba 5 rokov bola zvolená z dôvodu zachovania rovnakej doby uchovávania naprieč sektormi.

Správca úverov je povinný informovať sťažovateľa o postupe a spôsobe vybavovania sťažností. Z tejto informácie sa má sťažovateľ dozvedieť:

- akým spôsobom sa môže sťažovať – formulár na webstránke, e-mail, telefonický kontakt, zákaznícke centrum,
- v akých lehotách bude jeho sťažnosť vybavovaná,
- aké výsledky môže od vybavenia očakávať,
- na koho sa môže obrátiť, ak s vybavením nebude spokojný.

Zverejnením sa rozumie neadresné prístupnenie neurčitému počtu osôb, zvyčajne na webovom sídle správcu úverov alebo na výveske v obchodných priestoroch správcu úverov. Poskytnutím sa rozumie adresné poskytnutie konkrétnej osobe vo forme elektronického alebo listinného dokumentu.

Správca úverov je povinný priebežne informovať sťažovateľa o vybavovaní jeho sťažnosti. Prvým prípadom je vždy potvrdenie o prijatí sťažnosti podľa odseku 8. Ďalej to sú všetky prípady, kedy sa proces vybavovania odkloní od typického priebehu, napríklad v dôsledku predĺženia lehoty či vyžiadania ďalších podkladov a informácií. Posledným prípadom bude informácia o vybavení sťažnosti podľa odseku 9.

O prijatí sťažnosti vydáva správca úverov sťažovateľovi potvrdenie. Potvrdenie sa doručuje bezodkladne, najneskôr spolu s dokladom o vybavení sťažnosti. Ak je sťažnosť uplatnená prostredníctvom prostriedkov elektronickej komunikácie, potvrdenie sa doručuje ihneď.

Odsek 8 upravuje základnú lehotu na vybavenie sťažnosti. Správca úverov si môže v internom predpise stanoviť aj kratšie základné lehoty na vybavenie, ktoré je ale potom povinný dodržiavať. Interný predpis by mal tiež stanoviť, ktoré prípady sa budú považovať za zložité a kedy je správca úverov povinný informovať sťažovateľa o predĺžení lehoty, resp. o tom, že základná lehota nebude dodržaná.

Informácia o vybavení sťažnosti je posledným krokom v procese vybavovania sťažnosti. Informácia má povinne písomnú formu. Pokiaľ sa sťažnosti nevyhovelo, musí informácia obsahovať odôvodnenie zamietnutia a informáciu o ďalších možnostiach riešenia sťažnosti (orgány alternatívneho riešenia sporov, sťažnosť orgánu dohľadu, súdne riešenie sporov).

Odsek 10 ustanovuje základné pravidlo pre delenie typických nákladov spojených so sťažnosťou. Náklady spojené s vyhotovením sťažnosti a jej predložením znáša sťažovateľ. Náklady spojené s vybavením sťažnosti znáša správca úverov. Iné náklady znášajú strany v zmysle civilných princípov zodpovednosti za škodu.

Odsek 11 vecne spresňuje a rozširuje všeobecné ustanovenia zákona o dohľade nad finančným trhom. Pojem sťažovateľ je potenciálne širší než pojem finančný spotrebiteľ alebo iný klient dohliadaného subjektu podľa § 1 ods. 3 písm. c) zákona o dohľade nad finančným trhom. V prípade úverov vymáhaných podľa tohto návrhu zákona neexistuje medzi správcou úverov a dlžníkom zmluvný vzťah, o klientskom vzťahu je tak možné hovoriť len v rozširujúcom význame. Podobne sťažovateľ nemusí byť ani dlžníkom na to, aby prostredníctvom sťažnosti

presadzoval svoje práva. Sťažovateľom sa teda v tomto zmysle rozumie každá osoba dotknutá činnosťami spravovania úverov.

K § 31 (Spolupráca orgánov dohľadu členských štátov)

Keďže cieľom návrhu zákona je cezhraničné fungovanie obchodovania s nesplácanými úvermi, je nevyhnutné, aby jednotlivé orgány dohľadu vrátane Národnej banky Slovenska vzájomne spolupracovali v rámci zdieľania informácií a výkonu dohľadu v prípade správcov úverov z iného členského štátu, správcov úverov vykonávajúcich svoju činnosť v inom členskom štáte alebo ak bol úver poskytnutý v inom členskom štáte. Ide o transpozíciu čl. 26 ods. 1 a 2 smernice NPL.

Na zabezpečenie efektívneho a primeraného dohľadu v rámci Európskej únie sú príslušným orgánom udelené potrebné právomoci na vykonávanie ich povinností podľa návrhu zákona vrátane právomoci získavať potrebné informácie, vyšetrovať možné porušenia návrhu zákona, vybavovať sťažnosti dlžníkov a ukladať správne sankcie a nápravné opatrenia vrátane odobratia povolenia. Ak sa uplatňujú takéto správne sankcie a nápravné opatrenia, príslušné orgány sú povinné ich uplatňovať primeraným spôsobom a uviesť dôvody pre svoje rozhodnutia, pričom tieto rozhodnutia podliehajú súdnemu preskúmaniu, a to aj v prípadoch, keď príslušné orgány nekonajú v stanovených časových rámcoch. Ide o prebratie čl. 14 ods. 4 a čl. 26 ods. 1 smernice NPL.

K § 32 (Prechodné ustanovenia)

V súlade s čl. 32 ods. 2 smernice NPL, s cieľom umožniť existujúcim nákupcom úverov a správcom úverov, aby sa prispôbili požiadavkám návrhu zákona, a najmä umožniť, aby správcom úverov bolo udelené povolenie, návrh zákona umožňuje subjektom, ktoré v súčasnosti vykonávajú činnosti spravovania úveru, aby v tejto činnosti pokračovali na území Slovenskej republiky počas obdobia šiestich mesiacov po lehote na transpozíciu tejto smernice NPL. Po uplynutí uvedeného šesťmesačného obdobia by malo byť povolené pôsobiť na trhu len správcom úverov, ktorí získali povolenie podľa návrhu zákona.

Na zabezpečenie jednotnej formy dokumentácie budú úverové inštitúcie povinné na zmluvy uzavreté po 30. júni 2018 a pred dátumom nadobudnutia účinnosti vykonávacích technických predpisov podľa § 17 ods. 2, ktoré sa stali nesplácanými po 28. decembri 2021 doplniť vzory vypracované podľa § 17 ods. 2. Ide o transpozíciu čl. 16 ods. 7 smernice NPL.

K § 33 (Záverečné ustanovenia)

Návrh zákona je transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2167 z 24. novembra 2021 o správcach úverov a nákupcoch úverov a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a reflektuje jej text, tak ako je uvedené pri odôvodnení jednotlivých ustanovení návrhu zákona.

K čl. II

Týmto článkom sa dopĺňa zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) v znení neskorších predpisov, a to z dôvodu zavedenia nových inštitútov upravených návrhom zákona, ktorými sú nákupcovia úverov a správcovia úverov.

V rámci negatívneho vymedzenia živnosti sa dopĺňa v § 3 odsek 2 písmeno a) o činnosti spravovania úverov správcom úverov. Týmto sa vylučuje činnosť spravovania úverov správcom úverov z pojmu živnosť, nakoľko ide o regulovanú činnosť vykonávanú na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska.

Činnosť nákupcu úverov môže byť vykonávaná ako živnosť, pokiaľ je nákupcom úverov fyzická osoba – podnikateľ, ktorá vykonáva nákup úverov na základe živnostenského oprávnenia. Takáto činnosť je voľnou živnosťou.

K čl. III

Týmto článkom dochádza k novelizácii zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov, keďže zmeny, ktoré nastanú prijatím novej právnej úpravy v oblasti nesplácaných úverov je potrebné reflektovať aj v súvisiacich právnych predpisoch. Z toho dôvodu sa do zákona o bankách dopĺňajú odkazy na návrh zákona v časti, ktoré pojednávajú o prevode nesplácaného úveru v prípadoch, keď je banka alebo pobočka zahraničnej banky veriteľom podľa § 2 písm. a) návrhu zákona. V praxi to znamená, že pri postúpení bankových pohľadávok vo forme tzv. nesplácaných bankových úverov bude banka alebo pobočka zahraničnej banky musieť dodržiavať, okrem iného, aj im prislúchajúce povinnosti z návrhu zákona, a to napr. informačné povinnosti voči nákupcom takýchto úverov.

Ďalej sa pridáva nový odsek do paragrafu 91, ktorý ustanovuje novú výnimku z bankového tajomstva, a to poskytnutie údajov zo strany banky alebo pobočky zahraničnej banky potenciálnemu nákupcovi úverov. Údaje môžu byť poskytnuté iba v nevyhnutnom rozsahu, a to za účelom vytvorenia vlastného posúdenia nákupcom úverov, nakoľko nemožno od nákupcu úverov rozumne očakávať, že kúpi nesplácaný úver, o ktorom nemá žiadne informácie.

K čl. IV

Zákon č. 747/2004 Z. z. obsahuje v ustanovení paragrafu 1 právomoci Národnej banky Slovenska v oblasti dohľadu. Zmenou v tomto ustanovení sa pôsobnosť Národnej banky Slovenska v oblasti dohľadu rozširuje o ďalšie subjekty z návrhu zákona, ktorými sú správca úverov a poskytovateľ úverových služieb, ako aj nákupca úverov a jeho zástupca.

K čl. V

Týmto článkom dochádza k novelizácii zákona č. 129/2010 Z. z.

V bode 1 sa k údajom, vedeným o veriteľoch v zozname veriteľov Národnej banky Slovenska, pridáva informácia o tom, či sú oprávnení vykonávať spravovanie úverov v zmysle návrhu zákona a či sú pri tom oprávnení prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov. Cieľom je zabezpečenie publicity týchto informácií v rovnakej miere ako je to pri zozname správcov úverov.

Body 2 a 3 sú transpozíciou čl. 27 smernice NPL. Dopĺňa sa nové ustanovenie paragrafu 12a s cieľom zabezpečiť čo najvyššiu mieru ochrany spotrebiteľa, a to zabezpečením toho, aby mal spotrebiteľ v náležitom čase, teda ešte pred samotnou zmenou a pred akýmkoľvek úpravami podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere, jasný a komplexný zoznam akýchkoľvek takýchto zmien, časový rámec na ich vykonanie a potrebné podrobné údaje, ako aj meno a adresu vnútroštátneho orgánu, ktorému môže spotrebiteľ podať sťažnosť. Táto povinnosť sa týka aj iných veriteľov. Na druhej strane, pri uzatváraní dodatku na podnet spotrebiteľa sú už samotným textom dodatku veriteľom splnené všetky informačné požiadavky okrem tých, ktoré sa týkajú podávania sťažností a preto nie je potrebné tieto informácie duplikovať ďalším oznámením.

Dôvodom doplnenia ustanovenia paragrafu 16a je taktiež posilnenie ochrany spotrebiteľa pri riešení problémov so splácaním spotrebiteľského úveru. Veritelia majú povinnosť zaviesť a vo vhodných prípadoch uplatňovať primerané politiky a postupy na to, aby primerane upravili podmienky splácania pred začatím konania o zaplatenie dlžnej sumy. Vhodnosť prípadov posudzujú samotný veritelia podľa nastavenia ich interných politík s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu. Pri rozhodovaní o tom, ktoré opatrenia úpravy podmienok splácania sa majú prijať, sú veritelia povinní zohľadniť individuálne okolnosti spotrebiteľa, záujmy a práva spotrebiteľa a schopnosť spotrebiteľa splatiť spotrebiteľský úver. Úprava podmienok pozostáva z demonštratívneho výpočtu určitých úľav pre spotrebiteľa, ako je úplné alebo čiastočné refinancovanie zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo zmena jej existujúcich podmienok, okrem iného vrátane predĺženia jej trvania, zmena druhu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, odkladu platby všetkých splátok alebo jej časti na určité obdobie, zmeny úrokovej sadzby, ponuky platobných prázdnin, čiastočného splatenia, menových prepočtov, čiastočného odpustenia a konsolidácie dlhu. Táto povinnosť sa týka aj iných veriteľov.

V bode 4 sa pridáva nový odsek 5 do § 17, ktorý vylučuje uplatnenie platnej právnej úpravy prevodu práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia § 17 v prípade, že ide o prevod práv veriteľa v súvislosti s nesplácaným úverom poskytnutým úverovou inštitúciou na základe zmluvy o úvere alebo samotnú zmluvu o úvere vzťahujúcu sa na nesplácaný úver, podľa návrhu zákona.

V bode 5 sa pridáva nový § 20f, ktorého cieľom je stanoviť dodatočné podmienky pre veriteľov, ktorí majú v úmysle vykonávať pre nákupcov úverov spravovanie úverov. Podľa odseku 1 musí takýto veriteľ preukázať pripravenosť na výkon spravovania úverov aktualizáciou relevantných vnútorných predpisov a postupov. Veriteľ, ktorý má v úmysle pri vykonávaní spravovania úverov (pre nákupcov úverov, nie vlastných) prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, musí okrem splnenia podmienok podľa odseku 1 mať v banke alebo v pobočke zahraničnej banky na tento účel zriadený samostatný platobný účet (odsek 2).

Odsek 3 ustanovuje povinnosť veriteľa tieto dodatočné podmienky dodržiavať počas celej doby výkonu spravovania.

Odsek 4 z právneho hľadiska oddeľuje finančné prostriedky prijaté pri správe úverov od dlžníkov. Keďže už prijatím týchto prostriedkov dochádza k zániku dlhu splnením (úplnému alebo čiastočnému), v zásade sa bude jednať o finančné prostriedky nákupcu úverov, pre ktorého veriteľ vykonáva spravovanie. Ustanovenie je analogické k § 23 ods. 8 návrhu zákona.

Bod 6 rozširuje informačné povinnosti veriteľa podľa § 12a aj na iných veriteľov a iné než spotrebiteľské úvery poskytované spotrebiteľom, ako aj úvery na opravu, rekonštrukciu alebo modernizáciu spoločných častí, spoločných zariadení a príslušenstva domu poskytované vlastníkom bytov a nebytových priestorov podľa osobitného predpisu, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom.

Bod 7 rozširuje povinnosti veriteľa pri omeškaní a vymáhaní aj na iných veriteľov a iné než spotrebiteľské úvery poskytované spotrebiteľom.

Bod 8 je prechodným ustanovením, ktoré je osobitným k § 33 zákona o správcoch úverov. Veritelia, ktorí už v Slovenskej republike vykonávajú činnosti spravovania úverov, tak ako ich definuje návrh zákona k 14. máju 2024, môžu ich vykonávať najneskôr do 14. novembra 2024. Po tomto dátume môžu pokračovať, iba ak Národnej banke Slovenska preukázali, že upravili svoje vnútorné predpisy a postupy tak, aby pre účely spravovania úverov obsahovali náležitosti podľa § 20f ods. 1. Ak majú veritelia v úmysle prijímať a držať finančné prostriedky od dlžníkov, musia tiež preukázať, že majú na tento účel zriadený samostatný platobný účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky.

Pokiaľ veriteľ do 14. mája 2024 činnosti spravovania úverov podľa definície uvedenej v návrhu zákona nevykonával, toto prechodné ustanovenie, ani § 33 návrhu zákona sa na neho nevzťahuje. Takýto veriteľ musí urobiť oznámenie podľa § 20f ods. 1, nechať uplynúť uvedenú 30-dňovú lehotu a potom môže začať vykonávať spravovanie úverov.

K čl. VI

Týmto článkom dochádza k novelizácii zákona č. 90/2016 Z. z., pričom ide o transpozíciu čl. 28 smernice NPL. Cieľom doplnenia ustanovenia paragrafu 19a je posilnenie ochrany spotrebiteľa pri riešení problémov so splácaním úveru na bývanie. Veritelia majú povinnosť zaviesť a vo vhodných prípadoch uplatňovať primerané politiky a postupy na to, aby primerane upravili podmienky splácania pred začatím konania vo veci realizácie záložného práva. Pri rozhodovaní o tom, ktoré opatrenia úpravy podmienok splácania sa majú prijať, sú veritelia povinní zohľadniť individuálne okolnosti spotrebiteľa, záujmy a práva spotrebiteľa a schopnosť spotrebiteľa splatiť úver na bývanie, a to najmä, ak je zmluva o úvere na bývanie zabezpečená nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktorý je hlavným bydliskom spotrebiteľa. Úprava podmienok pozostáva z demonštratívneho výpočtu určitých úľav pre spotrebiteľa, ako je úplné alebo čiastočné refinancovanie zmluvy o úvere na bývanie alebo zmena jej existujúcich podmienok, okrem iného predĺženie jej trvania, zmena druhu zmluvy o úvere na bývanie, odklad platby celej splátky alebo jej časti na určité obdobie, zmeny úrokovej sadzby, ponuky platobných prázdnin, čiastočného splatenia, menových prepočtov, čiastočného odpustenia a konsolidácie dlhu.

Doplňa sa nové ustanovenie paragrafu 19b s cieľom zabezpečiť čo najvyššiu mieru ochrany spotrebiteľa, a to zabezpečením toho, aby mal spotrebiteľ v náležitom čase, teda ešte pred samotnou zmenou a pred akýmkoľvek úpravami podmienok zmluvy o úvere na bývanie, jasný a komplexný zoznam akýchkoľvek takýchto zmien, časový rámec na ich vykonanie a potrebné podrobné údaje, ako aj meno a adresu vnútroštátneho orgánu, ktorému môže spotrebiteľ podať sťažnosť. Na druhej strane, pri uzatváraní dodatku na podnet spotrebiteľa sú už samotným textom dodatku veriteľom splnené všetky informačné požiadavky okrem tých, ktoré sa týkajú podávania sťažností a preto nie je potrebné tieto informácie duplikovať ďalším oznámením.

K čl. VII

Navrhuje sa, aby tento zákon nadobudol účinnosť 15.mája 2024.